

LEHTI LUONNONVARA-ALAN ASIAANTUNTIJOILLE 1/2018

LUONNON VARASSA



SIISTIMPI KUIN SIKA

SIRKKAHUUMA NOUSEE SUOMESSA

SÄÄN ARMOILLA:

Metsänkorjuu haasteissa

YRITTÄJYYS:

Ponsse investoi ja kasvaa

POHJOIS-KOREA

Kehitysapuna perunaneuvontaa

Jalostetuilla siemenillä metsäsi tuottaa kiertoaikana rekkakuorman
enemmän puuta hehtaarilta ja järeytyy uudistuskypsäksi 5–20 vuotta nuorempana.

Tutustu
nettisivuihimme:
www.tapio.fi

KASVAA TUOTTAVA METSÄ

HYVISTÄ SIEMENISTÄ

**Kylvä
hyvää!**

Tapion siemenkeskus palvelee
sinua kun tarvitset siemeniä
metsäkylvöön ja taimitarhalle

Tapio Silva Oy
Siemenkeskus / puh. 0294 32 6000
siemenkeskus@tapio.fi

TAPIO 

Voit tilata siemeniä suoraan Tapion kaupasta: www.tapio.fi

Tulevina vuosina
Metsäsäätiö panostaa kestävän
metsänkäytön hyväksyttävyyden
tutkimushankkeisiin ja
niistä viestintään.

Metsäasiantuntija, tuo esiin metsäsäätiömaksu.
Puhut koko alan tulevaisuuden puolesta.



SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ
Metsäelinkeino – lupa kukoistaa

TYKKYLUMI.

Tänä talvena
Itä-Suomessa
on työskennelty
kauniissa, mutta
vaarallisissa
olosuhteissa.
Sivu 12



4-7 Lyhyesti. Ruotsissa valtio on kieltänyt hakkaamasta tunturimetsiä, mutta maanomistajat ovat jääneet ilman korvauksia. Virossa kannattaa yrittää. Kemeraa uudistetaan ja nykyisen Kemeran haasteena on kaavoitus.

8 Viro ei riemastu biotehtaasta. Est-For-yhtiö suunnittelee miljardin euron arvoisen biotuotetehtaan rakentamista Tarton lähelle. Hanke on herättänyt runsaasti vastustusta Virossa.

10 Ruusut – vuoden puuvartissuku. Ruusut viihtyvät kulttuurimaisemassa ja hyötyvät ihmisen toiminnasta. Suomessa kasvaa alkuperäisinä 6–8 ruusulajia

12 Sään armoilla. Vesisateet vaikeuttivat puunkorjuuta Etelä-Suomessa tammikuulle saakka. Itä-Suomessa runsas lumi hidasti korjuuta ja tykkylumi



18

Einarin perintö. Ponsse-konserni investoi ja kasvaa. Einar Vidgrénin ideat ja tahto synnyttivät Vieremälle maailmalaajuisen menestystarinan.

22

Pohjois-Korea. Agrologi Jarmo Kattelus vei perunanviljelyoppia Pohjois-Koreaan. Maailmanpolitiikan kohujen varjossa asuu tavallisia ihmisiä, jotka näkevät nälkää.

26

Sikalasta sirkkafarmiksi. Siat saivat lähteä Siikosen tilalta ja tilalle tulivat sirkat. Pariskunta on päätökseen tyytyväinen.

← Jarmo Kattelus kehitti Pohjois-Korean perunanviljelyä useita vuosia.

→ Sirkat tulevat maatalouteen ja keittiön ruokalautasille.



30-31 Lyhyesti. Meton ja Agrologien liiton jäsenillä on matkavakuutus. Tule opiskelijan mentoriksi. Puheenjohtajan blogi.

32

Päihteistä johtuvat ongelmat työssä. Miten työntekijän päihteidenkäyttöön tulisi puuttua.

34

Vltavan lähteillä. Tsekkien kansallisjoki saa alkunsa Sumavassa. Kansallispuistossa on osattu yhteensovittaa luonnonsuojelu, virkistys- ja talouskäyttöä.

36-37

Meton golfturnaus ja alueyhdistysten tapahtumia. Työttömyyskassa tiedottaa: Aktiivimalli.

38-43

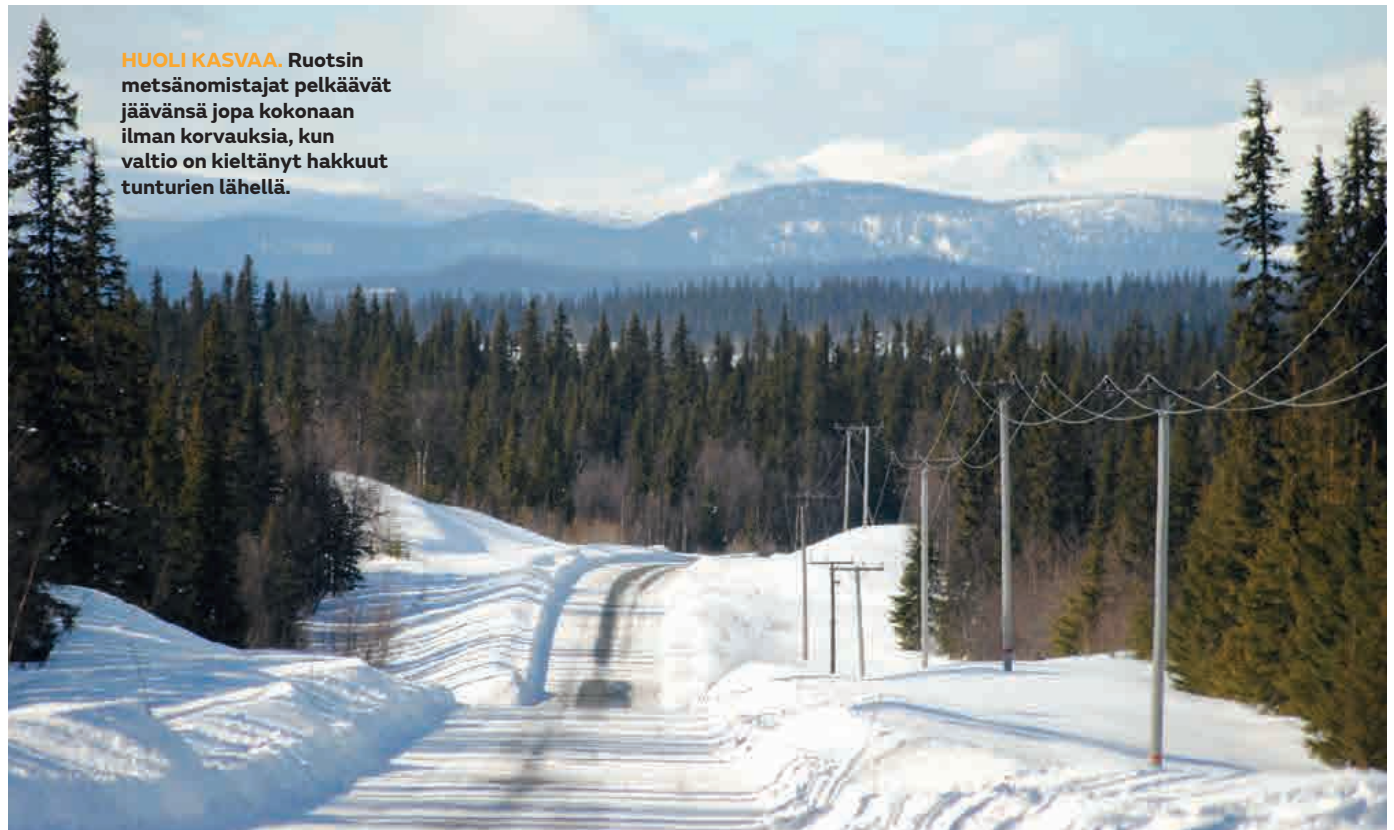
Agrologien sijoittumistutkimus. Agrologeille myönnettyt kunniamerkit. Agrologien Liiton toiminnanjohtajaksi valittu Anne Laitinen esittäytyy. Luonnonvara-ala purjetuudessa Savonmualla. Merkkipäivät.

LUONNON VARASSA

Metsämies – Skogsmanen v. 1909–1996, Metsätalous – Forestry v. 1997–2015, Agrologit-lehti 1939–2015
 luva.fi · **Ilmoitukset:** Hilpi Oksanen, puh. 040 821 4052, hilpi.oksanen@luva.fi · **Toimitus:** Mikonkatu 8 A, 5.krs. 00100 Helsinki · www.luva.fi · **Päätoimittaja:** Tiina Eklund, puh. 040 76 101 75, tiina eklund@luva.fi · **Tilaukset:** tiina eklund@luva.fi, puh. 040 76 101 75. Tilauhinta 30 €/vuosikerta · **Osoitteenmuutokset:** Anne Marttinen, puh. 040 761 0416, anne.marttinen@luva.fi · **Julkaisija:** LUVA – Luonnonvarat ry · **Ulkoasu:** Reima Kangas, Taitengrafia Ky · **Painopaikka:** Forssa Print 2018, Forssa · Lehden paperi on sertifioitu PEFC-järjestelmän mukaisesti · **ISSN** 2343-2349
 Luonnon Varassa -lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Lehti ei vastaa ilmoittajille mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, jos ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista syistä voida julkaista määrättyinä päivinä. Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu ilmoituksen hintaan. Huomautukset pyydetään tekemään kirjallisesti 8 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. **Luonnon Varassa -lehden aineisto- ja ilmestymispäivät 2018:** Nro 1 aineisto 16.2. ilmestyminen 16.3. Nro 2 aineisto 11.5. ilmestyminen 8.6. Nro 3 aineisto 24.8. ilmestyminen 21.9. Nro 4 aineisto 16.11. ilmestyminen 14.12.

Seppälä säväytti olympiakisoissa

Tero Seppälä (22) on metsätalousinsinööri-opiskelija Joensuusta. Hän edusti Suomea Pyeongchangin olympialaisissa ampumahiihdossa. Hänen sijoituksensa kolmella matkalla olivat 20., 21. ja 25. Se oli hieno saavutus vasta neljättä ampumahiihtokauttaan aloittavalle urheilijalle.



HUOLI KASVAA. Ruotsin metsänomistajat pelkäävät jäävänsä jopa kokonaan ilman korvauksia, kun valtio on kieltänyt hakkuut tunturien lähellä.

Hakkuukielto ilman korvauksia

Ruotsissa valtio on kieltänyt hakkaamasta metsiä tunturien läheltä ja maanomistajat ovat jääneet vielä ilman korvauksia.

RUOTSALAINEN EXPRESSEN-LEHTI kertoi tammikuun lopulla ruotsalaisten metsänomistajien kasvavasta huolesta. Aiemmin maanomistaja on saanut korvauksen, jos valtio on kieltänyt hakkuut tunturialueella, mutta Ruotsin valtio on lopettanut korvausten maksun.

- Kädenväntöä käydään korvauksen suuruudesta – tai siitä korvataanko

metsänomistajan hakkuun menetyksiä lainkaan, kertoo aiheesta LandSkogsbruk-lehti.

- USEITA OIKEUDENKÄYNTIPROSESSEJA on aloitettu, joissa maanomistaja hakee korvauksia. Mutta prosessit kestävät vuosia. Todennäköisesti asia viedään aina EU-tuomioistuimeen saakka, kertovat keskustapuoleen kansanedustajat **Eskil Erlandsson** ja **Helena Lindahl** Expressen-lehdessä.

He ovat huolissaan kajoamisesta yksityiseen omistusoikeuteen. Luonnon Varassa-lehdelle vahvistetaan Ruotsista, että pyynnöistä huolimatta aihealueesta vas-

taava ministeri **Sven-Erik Bucht** ei ollut kommentoinut asiaa helmikuun loppuun mennessä.

MYÖS RUOTSIN metsänhoitolaki on uudistuksen alla, kertoo Skogsaktuellt-julkaisu. Selvitysmies **Fredrik von Arnold** esitti selvityksessään hallitukselle 15. lokakuuta 2017, että jatkossa myös aatteelliset järjestöt eli NGO:t (non-governmental organization) saisivat oikeuden valittaa hakkuista.

Ministeri **Sven-Erik Bucht** asetti selvitysmies **Fredrik von Arnoldin** toimeen marraskuussa 2016.

Tiina Ekholm

Rewilding-järjestö perustettiin Suomeen



REWILDING FINLAND -järjestö perustettiin Suomeen tammikuussa. Rewilding-aatteen "isänä" on hollantilainen biologi Frans Vera. Villiinnyttämisestä seurannut Hollannissa suuria eläinsuojeluongelmia.

1980-luvulla Vera alkoi johtaa suurten laiduntavien eläinten "palautusta" Oostvaardersplassen luonnonsuojelualueelle: sinne tuotiin Konikin villihevosia, Heckin takaisinristeytettyjä alkuhärkiä ja saksanhirviä. Ajatuksena oli palata aikaan noin 13 000 vuoden taakse, kun suuret nisäkkäät laidunsivat Eurooppaa.

Alueella ei sallittu metsästystä. Nisäkkäät lisääntyivät ja ensimmäinen joukkokuolema uutisoitiin vuonna 2005: suuri osa eläimistä menehtyi nälkään kovan talven seurauksena. Julkinen paine pakotti Veran tekemään sopimuksen siitä, että alueen eläinten määrää säädeläisi. Seuraava joukkokuolema Oostvaardersplassenissa uutisoitiin vuonna 2013.

Lisää aiheesta YouTubeissa: Hollannin Tv1:n ohjelma Oostvaardersplassenista (2013): Dutch Nature Reserve 'The Oostvaardersplassen' True Nature?

Viro nosti alv-rajaa

VIROLAISET METSÄYRITYKSET saivat kilpailuedun Suomessa, kun Viro nosti vuoden alussa alv-verovelvollisuuden rajan 16 000 tuhannesta eurosta 40 000 euroon. Suomessa tulee kirjaautua alv-verovelvolliseksi, kun vuoden liikevaihto ylittää 10 000 euroa.

Viron valtion talous kasvaa nyt vauhdilla. Samalla työvoimapula nostaa palkkoja ja inflaatio on kiihtynyt. Viro haluaa veroratkaisullaan tukea pientä ja keskisuurta yrittäjyyttä. Muutokseen on saatu EU:n komission lupa.

Lisäksi "mikroyrittäjyyttä" kannustavana muotona tulee käyttöön "yrittäjyyttili". Tuotteitaan alle 25 000 eurolla myyvät mikroyrittäjät maksavat tulot yrittäjyytille pankkiin, joka tilittää tuloista 20 prosenttia suoraan verottajalle. Mitään kirjanpitoa, muita veroja tai maksuja, ei mikroyrittäjän tarvitse tehdä.



PÄÄKIRJOITUS

Paksu lompssa

TERVETULOA TÄNNE eläkeläisten disco-iltapäivään! toivotti Björn "Nalle" Wahlroos hymyillen ja käsiään levitellen kokousväen tervetulleeksi. Toivotus aikaansai valtaisan naurunremakan ja raikuvat aplodit. Olimme UPM:n

varsinaisessa yhtiökokouksessa Messukeskuksessa ja elettiin kevättä 2017.

Seuraavaksi esiintymisvuorossa oli yhtiön toimitusjohtaja Jussi Pesonen. Hän kertoi katsauksen yhtiön toimintavuodesta 2016, joka oli ollut upea: vertailukelpoinen liikevoitto nousi yli miljardiin euroon.

- Eikö raha pakota ranteita? kysyi osakkeenomistaja yleisön joukosta.

- Ei, on mukavaa, kun on paksu lompssa, vastasi Pesonen hymyillen.

Myös Pesosen oma lompakko oli vuosikertomuksen mukaan varsin pulsa. Hän sai palkkaa, kannustepalkkiota, osakepalkkiota ja etuuksia yhteensä yli 5 miljoonaa euroa, mikä tekee yli 20 000 euroa päivää kohden lomat mukaan lukien. Lisäksi Pesosen vapaaehtoiseen eläkejärjestelyyn maksettiin tasan miljoona euroa.

ATRIAN TULOS EI vedä vertoja metsäyhtiöille, mutta on ollut viime vuodet tasaisen hyvä: vuoden 2016 liikevoitto oli 31,8 miljoonaa

"Eikö raha pakota ranteita?"

"Ei, on mukavaa, kun on paksu lompssa."

ja vuoden 2017 40,9 miljoonaa euroa.

Toimitusjohtaja Juha Gröhn sai palkkoja, luontaisetuja, tulospalkkioita ja lisäeläke-

maksuja yhteensä noin 708 000 euroa. Vuoden 2018 alussa uutisoitiin, että Atrian nostaa pomojen bonuksia ja laskee sianlihan hintaa. Atrian mukaan nämä vain sattuivat samaan hetkeen.

SIANLIHAN TUOTTAJAHINTA oli Suomessa EU:n alin vuonna 2017: tuottaja sai 1,55 euroa kilolta, kun EU-maiden keskihinta oli 1,77 euroa kilo.

- Sianlihan tuottajahinnalla ei kilolla lihaa saa huoltamolta kahvikupillista! twiittasi Esa Härmälä vastikään aiheesta. Tuottajahinnasta vähennetään vielä 6 senttiä kilolta teuraskuljetuskustannusta.

Maaseudun Tulevaisuus kertoi pääkirjoituksessaan helmikuussa, että puun myyjän ostovoima on romahtanut: puunhinnat ovat jääneet jälkeen yleisestä ansiotason kehityksestä 1990-luvun alusta alkaen. Kuitupuun keskihinta on pysynyt alle 20 eurossa vuodesta 2011 alkaen.

Palkansaajien ansiotasonkehitys on ollut jonkin verran puunmyyjää parempi, mutta maltillinen. Palkattomia ylityötunteja tekemällä saa tietysti itselleen pienemmän tuntipalkan. Ja moni tekee pitkää päivää.

KUN KIRJOITAN tätä maaliskuun alussa, yhtiökokoukset lähestyvät jälleen. UPM:n tuore vuosikertomus vuodelta 2017 kertoo, että yhtiön tulos on jälleen aiempaa parempi.

Joku tekee tulosta – toinen ei. Mikä on lopputulema? Että tasan eivät käy onnen lahjat?

Vai pitäisikö käydä arvokeskustelua euroista ja niiden jaosta aiempaa ahkerammin?

Tiina Eklund, päätoimittaja

UUDISTUS. Meto on mukana ad hoc -työryhmässä vaikuttamassa järjestelmän uudistamiseen, koska noin 60 miljoonaa tukirahaa vuodessa metsätalouteen on merkittävä summa.

Mitä Kemera-lain jälkeen?

Nykyinen metsätalouden tukijärjestelmä on voimassa vuoden 2020 loppuun saakka.

UUDEN JÄRJESTELMÄN pohdittaminen aloitettiin vuonna 2017 pitämällä mm. useita seminaareja ympäri maata.

Maa- ja metsätalousministeriössä uuden järjestelmän valmistelua on jatkettu keräämällä tilastotietoa metsiemme rakenteista, hoitotarpeista ja nykyisen järjestelmän vaikuttavuudesta ja sen panoksista.

Luke on saanut useita selvitystoimeksiantoja ministeriöstä ja Kemera ad hoc -työryhmän työ jatkuu uuden järjestelmän pohdinnan parissa.

Meton hallitus linjasi syksyllä 2017, että uusi tukijärjestelmä tarvitaan mutta sen on oltava tehokkaampi ja yksinkertaisempi kuin nykyinen.

Metsienhoidon edistämisen tavoitteet on asetettu metsäpoliittisessa selonteossa ja Kansallisessa metsästrategiassa 2025 (KMS). Niiden mukaan metsätalouden tukijärjestelmän tulee palvella asetettujen tavoitteiden saavuttamista aktivoimalla yksityismetsänomistajien päätöksentekoa metsiensä hoidossa ja käytössä.

KANNUSTEJÄRJESTELMÄN TULISI edistää metsien aktiivista, kestävä ja monipuolista käyttöä sekä olla pitkäjänteinen ja ennustettava. Tämä tarkoittaa mm. metsänhoitotöiden ja metsänparannustoimenpiteiden laadukasta ja oikea-

kaista toteuttamista mahdollisimman kustannustehokkaasti, hallinnollisesti rationaalisesti sekä valtion varojen käytön kannalta uskottavasti ja vaikuttavasti.

Lisäksi KMS:ssä hankesalkkuun on kirjattu mm., että alemman asteen tieverkon kehittäminen ja kunnossapito sekä siltojen peruskorjaukset ovat tarpeellisia kohonneiden puutavara-autojen enimmäiskuormien takia. Koko väyläverkon palvelukyvyn parantaminen luo edellytyksiä myös muulle metsiin perustuvalle yritystoiminnalle ja metisien virkistyskäytölle sekä auttaa maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämisessä.

Meton tavoitteet

Meton linjaukset ja tavoitteet uuden kannustinjärjestelmän suhteen ovat:

- Aktivoiva, kannustava, kustannustehokas ja vaikuttava
- Pelkästään verotekniset keinot eivät riitä. On tuettava niitä työläjäre, joissa ei markkinaehtoisuus toimi
- Tuen kohteina nuoret metsät (pituus n. 1-4m), metsäteiden rakentaminen ja perusparannus, suometsien hoito ja vesiensuojelutoimet, ympäristö- ja luonnonhoitotuki

➤ Kannustinjärjestelmän on oltava mahdollisimman yksinkertainen

KANSALLISTEN TAVOITTEIDEN lisäksi on muistettava EU-säädösten rajoittimet eri tukijärjestelmille. Pohjimmiltaan EU ei salli tukea minkäänlaiselle puunkorjuulle ja toisaalta on kovet paineet lisätä uusiutuvan energiaraaka-aineen osuutta. Kansallisesti on keskusteltu siitä, että nykyinen noin 60 miljoonan euron vuotuinen tukitaso säilyisi uudessakin järjestelmässä. Isoja kysymyksiä ovat kenelle, mihin ja miten? Taustalla ovat myös noin 800 000 hehtaarin taimikonhoitorästit; nuo rästihehtaarit, joita on vuosikymmeniä murehdittu ja yritetty hoitaa, vaatimattomien tuloksin suhteessa panoksiin.

Uuden järjestelmän selvitystyö jatkuu kevään 2018 ajan ja kesäkuussa uusi malli esitellään Metsäneuvostossa, jonka jälkeen alkaa mallin lobbaus Brysseliin. Meto on mukana ad hoc -työryhmässä vaikuttamassa järjestelmän uudistamiseen, koska noin 60 miljoonaa tukirahaa vuodessa metsätalouteen on merkittävä summa. Uusi järjestelmä tarvitaan, mutta sen on oltava tehokkaampi ja joustavampi kuin nykyinen.

Allekirjoittanut ottaa mielellään vastaan rakentavia ehdotuksia uudesta tukijärjestelmästä.

Erkki Eteläaho

Kemera ad hoc -työryhmän jäsen,
erkki.etelaaho@luva.fi, p. 0400 636 261



TOIMINNANJOHTAJAN BLOGI

Kustannustehokas edunvalvoja

LUVA – LUONNONVARAT RY:TÄ perustettaessa yksi keskeinen ajatus oli lisätä luonnonvara-alalla toimivien järjestöjen painoarvoa yhteiskuntavaikuttamisessa. Siinä on kiistatta onnistuttukin. Suurempaa jäsenjoukkoa edustava LUVA on otettu positiivisesti vastaan eri tahoilla. Myös työnjako yhteiskuntaedunvalvonnassa – ja toimiston sisäisessäkin toiminnassa – on mukavasti edennyt. Ilahduttavasti agrologien ja metolaisten yhteistyökin on saatu maakunnissa hyvään alkuun.

LUVA – Luonnonvarat ry:n nimeä on pidetty onnistuneena. Uuden toimijan nimen ja toiminnan luonteen selvittäminen vie aikansa. Sen selvittämisessä on edelleen työsarkaa, sillä monet LUVA:n jäsenjärjestöjen jäsenet mieltävät edelleen LUVA:n syntymisen olevan seurausta Agrologien Liitto ry:n, METO Metsäalan Asiantuntijat ry:n ja Metsäalan Yrittäjät ry:n fuusiosta. Näin ei kuitenkaan ole, vaan kyseessä on edellä mainittujen yhdistysten kevyt kattojärjestö.

Kattojärjestön sateenvarjon alla sen jäsenyhdistykset jatkavat normaalia elämäänsä säilyttäen omat jäsenensä, hallintonsa ja omaisuutensa.

LUVA-brändi on tuonut kustannussäästöjä.

Jäsenille näkyvimpänä muutoksena LUVA:n synnystä on ollut viestinnän yhtenäistyminen LUVA:n brändin alle. LUVA:n jäsenjärjestöjen jäsenille omista jäsenlehdistä luopuminen oli suuri ja murinaa aiheuttanut muutos, mutta sen kivuliaan päätöksen takana oli työvoimaresurssien ja kustannusten säästäminen jäsenten eduksi.

LUVA-BRÄNDI ON tuonut kustannussäästöjä ainakin Agrologien Liitolle. Tämän brändin alla olemme saaneet Liitolle ajanmukaiset www-sivut, uutiskirjeen ja verkkolehden. Yksin toteutettuna nuo asiat olisivat olleet suuria kustannuksia pienelle liitolle.

Toimistoyhteistyö METO:n kanssa on ollut kustannustehokasta. Olemme yhtenäistäneet toimistoinfran tietokoneita lukuun ottamatta. Olemme samassa atk-verkossa; puhelinsopimus, atk-tuki, postimaksukone, toimiston neuvottelu- ja sosiaalitulat ovat yhteiskäytössä.

Luonnonvara-alalla on lukuisia LUVA – Luonnonvarat ry:n jäseniksi sopivia pikkujärjestöjä. Olemme todenneet, että järjestöjen päätöksentekojärjestelmät jauhavat tuloksia hitaasti. Toivottavasti sillä rintamalla edistytään. Pienten järjestöjen pitäisi miettiä, mitä edunvalvonnan ja toimiston tehostumista kattojärjestön jäsenyys heille voisi tarjota. Uusi jäsen voisi Agrologien Liiton tavoin tulla METO – Metsäalan Asiantuntijat ry:n vuokralaiseksi hyödyntämään keskellä kylää sijaitsevaa toimistotilat ja -infraa.

Olen saanut olla rakentamassa LUVA – Luonnonvarat ry:n toimintaa alusta lähtien. Hyvä perustus on rakennettu ja on aika jättää kattojärjestön viilaaminen nuorempiin käsiin.

Kiitos kaikille LUVA:n toiminnassa mukana olleille järjestöjen edustajille ja jäsenille luonnikkaasta yhteistyöstä ja parasta mahdollista jatkoa LUVA – Luonnonvarat ry:lle, sen jäsenjärjestöille sekä niiden jäsenille!

Esko Lappalainen

LUVA – Luonnonvarat ry:n sihteeri
Agrologien Liiton toiminnanjohtaja

Kaavoituksesta yllättäen hylkäyksiä Kemeroihin

JO HYVÄKSYTTYIHIN Kemera-hakemuksiin on tullut viime aikoina joitakin hylkäyksiä. Syynä on Suomen metsäkeskuksen järjestelmiin vuoden 2017 aikana päivitetty kartta-aineistot. Niiden myötä on selvinnyt yksittäisten tapausten osalta, että ensimmäisen vaiheen hyväksynnän saanut Kemera-hakemuskohte onkin sijainnut muulla kuin yleiskaavan maa- ja metsätalouteen (M) tai virkistyskäyttöön (V) varatulla alueella. Muilla kuin näillä alueilla metsälaki ei ole voimassa, joten Kemera-tukea niille ei voi saada.

- Nämä ovat kuitenkin olleet vain yksittäistapauksia, kertoo metsäneuvoja Jyrki Vuorenmaa Suomen metsäkeskuksesta.

- Enemmän ongelmia on ollut viime aikoina jätetyissä Kemera-hakemuksissa, joissa työt voidaan aloittaa heti hakemuksen jättämisen jälkeen ennen vaadittavaa hyväksyntää. Ja kun olemme parin viikon sisällä ehtineet käsitellä hakemuksen, on hakijalle tullut yllätyksenä, ettei Kemeraa-tukea voida myydä alueelle kaavoituksesta johtuen, kertoo Vuorenmaa.

Sama tilanne koskee siis kaikkia Kemera-työlajeja, jotka vaativat ennakkohyväksynnän, mutta eivät etukäteissuunnitelmaa, jollainen vaaditaan "raskaassa mp:ssä" eli metsäteiden ja ojitusten teossa.

Syyinä kaavoituksista johtuville hylkäyksille ovat olleet esimerkiksi kuntien kaavavaraukset omakotitaloalueille tai yleiskaavan muut merkinnät kuin M tai V. Muut merkinnät sulkevat metsälain soveltamisen pois metsäalueilta.

Asemakaava-alueille rahoitusta voi myöntää vain metsätalouteen varatuille alueille.

ta. Rantakaavat ovat heti poissulkevia, koska kyseessä on asemakaava, joka on yleiskaavaa vahvempi.

- Isoilla firmoilla ja metsänhoito-yhdistyksillä ei ole kaava-aineistoa käytössään, mikä on tuonut näitä ongelmia, selvittää Vuorenmaa.

Vinkkinä Vuorenmaa neuvoa, että metsäammattilaisten kannattaa käydä kuntien internetsivuilla tarkistamassa alueen kaavoitusilanne ennen Kemera-hakemuksen jättämistä.



VESILÄHTEEN LÄHELLE.

Biotuotetehdasta on suunniteltu Tarton lähelle Emajoen varrelle.

Sellutehdashanke keskusteluttaa Virossa

Est-For-niminen yritys suunnittelee miljardin euron arvoisen biotuoteteollisuuslaitoksen rakentamista Tarton lähelle. Hanke on herättänyt runsaasti vastustusta Virossa.

EST-FOR-YHTIÖN puuhamiesten Margus Kohavan ja Aadu Pollin mukaan Virossa on jähkailtu 20 vuotta uuden, kuitupuuta jalostavan yrityksen perustamista. Pollin mielestä Viro on metsätuotteiden jalostamisen suhteen banaanitasavalta, joka vie ulkomaille raaka-ainetta.

Näin ei Est-Forin edusmiesten mielestä tarvitsisi olla.

– Kun nyt pyöreästä puusta maksetaan satamassa 30 euroa kiintokuutiometriltä, on tästä summasta puolet kuljetuskustannuksia. Kun rakennamme oman sellutehtaan, saamme raaka-aineen 10–15 euroa halvemmalla kuin pohjoismaiset kilpailijamme. Pohjoismaat halua-

vat tietenkin säilyttää nykytilanteen, jossa Viro on niiden raaka-ainereservi.

Tehtaan tulo ei lisää hakkuita

Biotuotetehdasta koskevassa keskustelussa on väitetty, että tuotantolaitoksen käynnistymisen myötä hakkuut lisääntyvät.

– Eivät lisänny, sanoo Aadu Polli ja tähdentää, että ne puut, joita tehdas tarvitsee, ovat jo olemassa. Niitä hakataan ja kuljetetaan täyttä päätä.

– Tulemme kertomaan myyjille, että älä vie puita satamaan, vaan tuo ne meille, 200 kilometriä lähemmäksi. Saat paremman hinnan.

Puhutaan paljon kilpailevasta hankkeesta, jota suunnitellaan Latviaan. Se hyödyttäisi eniten Etelä-Viron ja Poh-

jois-Latvian metsänomistajia.

Margus Kohavan mukaan Est-Forin tehdashanke on selkeästi virolainen projekti, jonka tavoitteena on tehdä tuotantolaitos Viroon siksi, että hyöty jäisi Viroom. Jos tehdas tulisi Latviaan, hyötyisi tästä vain etelävirolainen metsänomistaja, kaikki muu hyöty valuisi Latviaan.

Viron suurin teollinen investointi

Polli ja Kohava eivät halua Eesti Elkspressin jutussa kommentoida latvialaisten

”Ellei sellutehdasta tule, jää Viro banaanitasavallaksi!”



Adobe Stock

tehdashanketta. He toteavat kumminkin, että jos tehdas tehtäisiin Latviaan ennen Est-Forin hanketta, ei sellaista tuotantolaitosta enää tulisi Viroon, sillä sopivalle alueelle mahtuu vain yksi biotuotetehdas.

Tarton seutu on ainoa sopiva alue, sillä se on keskellä puuraaka-ainealuetta, siellä on hyvät maantie- ja rautatieyhteydet ja siellä on runsaat vesivarat. Virossa ei muita tuollaisia alueita ole.

Tähän mennessä Est-For on käyttänyt rahaa miljoonia euroja tehdashankkeen alustavien selvitysten tekemiseen. Mikäli biotuotetehdas rakennetaan, olisi kustannusarvio noin miljardi euroa, eli kyseessä on Viron kaikkien aikojen suurin teollinen investointi. Est-Forin laskelmien mukaan puolet hankkeesta

rahoitetaan virolaisella pääomalla, lopuosa hankitaan kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. Est-For on valmis sijoittamaan 300 miljoonaa euroa projektiin.

Tehtaan valmistumisen myötä hankitaan strateginen kumppani, joka markkinoi tuotteet maailmanmarkkinoille.

Tehtaan on määrä tuottaa vuodessa 750 000 tonnia selluloosaa, hemi-selluloosaa, ligniiniä ja muita tuotteita. Sen myötä myös Viron vihreän energian tuottaminen lisääntyisi lähes 50 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna. Vienti lisääntyisi 250–300 miljoonalla eurola vuodessa. Est-Forin mukaan tehdas antaa työtä 200 työntekijälle ja tehtaan tuottavuus tulee olemaan lähes miljoona euroa työntekijää kohti.

Avohakkuut eivät muka uudistu

Jättihankkeen toteutuminen vaatii Viron hallituksen luvan. Tästä kenkä puristaa. Projektin vetäjien mukaan epäluuloja hanketta kohtaan on yllättävän paljon.

– Olemme yllättyneitä siitä, että kaikilla yhteiskunnassamme hankkeeseen suhtaudutaan epärationaalisesti. Tehdään päätöksiä ja tuodaan esille näkökohtia tunnepohjalta. Ei haluta kysyä, ei oteta selvää asioista eikä tutkita hanketta vähääkään perusteellisesti”, ihmettelee Margus Kohava.

Esimerkkejä virolaisten omituisista väitteistä on runsaasti: Väitetään, että Virossa hakkuista valtaosa tehdään avohakkuina ja että nämä hakkuu-alueet eivät uusiinnu. Tai mitä tehdään jos Tšernobylin tapainen onnettomuus tapahtuu tai niskaan sataa ohjuksia! Liito-oravista ei ole sentään kysytty mitään.

Suomessakin tuttuja argumentteja on esitetty mm. tehtaan fosforipäästöistä, rehevöitymisestä, hajuja aiheuttavista kemikaaleista, kalakuolemista ja meluhaitoista.

Hanketta vastustavat tahot ovat turvautuneet suoranaisiin valheisiin. On väitetty, ettei Eurooppaan ole 15 vuoteen tehty tällaista sellutehdasta. Tosi-asiaa 13 vuotta sitten Saksan Stendalissa tehtiin vastaavanlainen sellutehdas täysin nollapistestä alkaen ja Äänekoskella avattiin viime syksynä maailman uuden aikaisin biotuotetehdas.

Epäluulot ovat syvässä

Joka tapauksessa tehdashanke tarvitsee hallituksen luvan. Est-For edellyttää, että



Havainnekuva suunnitellusta tehtaasta.

”Pohjoismaat haluvat tietenkin säilyttää nykytilanteen, jossa Viro on niiden raaka-ainereservi!”

valtiovalta toivottaa tämän jättiprojektin tervetulleeksi Viroon.

Hankkeen toteutuminen edellyttää logistiikan ja infrastruktuurin rakentamista sekä tukun erilaisia lupia. Lisäksi tarvitaan pitkäaikaisia sopimuksia raaka-aineiden hankkimiseksi sekä valtionmetsistä että yksityismetsistä. Mikäli tehdas tulee valtion maille, Est-For haluaa vuokrata tai ostaa tarvittavan maa-alan. Hankkeen puuhamiehet korostavat, että he ovat valmiit kaikkiin tehtaan valmistumista edistäviin toimiin maksamalla niistä markkinahinnat.

– Me emme kaipaa poikkeuslupia, valtion tukea tai takuita.

– Kun Pärnuun rakennetaan uusi vaneritehdas, niin valtio maksaa sinne johdettavan tien rakentamisen. Kun ulkomailta investoijaa kohdellaan näin hyvin, niin miksei sitten virolaisia sijoittajia?, kysyy Polli.

– Mikäli valtiovalta ei selkeän yksiselitteisesti toivota meitä tervetulleeksi, niin tällaista jättiläisinvestointia ei tule Viroon lähimpään 50 vuoteen, vakuuttavat Est-Forin puuhamiehet.

Risto Simonen

Lähde: Eesti Ekspress, 52 / 27.12.2017

Juhannusruusu on sitkeähenkinen Suomen valkoinen ruusu.

Ruusut, vuoden 2018 puu

Ruusuja on yleensä pidetty vain puutarhakasveina. Monelle ruusun näkeminen luonnossa on sen vuoksi yllätys.

ETELÄISIÄ RANNIKKOSEUTUJA lukuun ottamatta villit ruusut ovat melko harvinaisia. Suomessa kasvaa alkuperäisenä 6 – 8 ruusulajia, ja lisäksi esiintyy viljelykarkulaisia ja – jäänteitä.

Metsäruusu (*Rosa majalis*) on levinnyt yleisenä Lapin eteläosiin saakka. Orjanruusut muodostavat jopa parin metrin korkuisia läpitunkemattomia tiheikköjä. Orjanruusu (*Rosa dumalis* ja *R. caesia*) esiintyvät runsaimpana meren rannoilla, joissa ne muodostavat läpipääsemättömiä tiheikköjä. Orjanruusulajit muistuttavat niin paljon toisiaan, että lajien

erottamiseen tarvitaan avuksi kasvikirja ja mielellään suurennuslasi. Sittenkin tarkempi tutkimus voi muuttaa määrittystä. Ehkä kysymyksessä onkin yksi monimuotoinen laji.

Vanhojen asuinpaikkojen muisto

Koiranruusua (*Rosa canina*) on käytetty jalostettujen ruusujen perusrunkona. Jalo-osan palelluttua perusrunko on jäänyt vesomaan. Lajia on vaikea erottaa orjanruusuista.

Puutarhoissa ja viljelyjäänteinä kasvaa juhannusruusua (*Rosa pimpinellifolia* ”Plena”), jonka eurooppalainen levinneisyysalue ei ulotu Suomeen asti. Sitkeähenkinen juhannusruusu säilyy kauan muistona vanhoilla asuinpaikoilla. Suomeen tuotiin 1980 – luvulla Hollannista huonosti talvea kestäviä harisoninruusuja, joita virheellisesti kaupattiin juhannusruusuna. Aito juhannusruusu on ”Suomen valkoinen ruusu”.

Riistatiheikköihin ei suositella kurtturehkiruusuja

Kurttureu (*Rosa rugosa*) on haitallinen vieraslaji. Se leviää hallitsematta me-

ren rannoilla tukahduttaen kaiken hiehtikon kasvillisuuden ja hävittäen samalla harvinaista hyönteislajistoa.

Esimerkiksi Örön saarella vajaan neliömetrin kurttureusukasvusto ehti runsaassa 50 vuodessa levitä puolen hehtaarin laajuiseksi. Hangon kaupungin hiekkarannalla kurttureusua saatiin hävitetyksi vain kuorimalla 70 cm syvyydeltä maa ruusunjuurineen ja viemällä se käsitteilyyn.

Luontaisilla levinneisyysalueillaan Ohtanmeren rannoilla kurttureusulla on rajoittavia tekijöitä, jotka estävät lajin hallitsemattoman leviämisen. Yleensäkin saalistajat, kasvinsyöjät, loiset ja kilpailijat pitävät vieraslajit kotiseuduillaan kurissa.

Riistatiheikköjä istutettaessa kannattaa suosia sellaisia ruusulajeja, jotka eivät leviä haitallisina viljelykarkulaisina. Esimerkiksi juhannusruusu pysyy hyvin kasvupaikallaan. Kasvitieteilijät suosittelevat Luonnontutkija-lehden artikkeleissa ilmoittamaan suomalaisten lajien istuttamisesta niiden luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle. Lisäksi toivomuksena on käyttää kotimaista alkuperää



Koiranruusun kiulukkoita. Laji on vaikea erottaa orjanruusuista.



↑ Orjanruusu meren rannalla. ↓ Kurtturuusun luontainen levinneisyysalue on Ohotanmeren rannoilla



vartissuku

olevia taimia. Perusteluna on, että uudet istutukset sekoittavat luontaisten esiintymien levinneisyystiedot.

Ruusut hyötyvät ihmisten toiminnasta

Ruusut vaativat runsaasti valoa ja lämpöä. Niiden luontaisia kasvupaikkoja ovat rannat, ravinteisten kallioiden reunat ja muut avoimina pysyvät elinympäristöt. Ruusut ovat hyötäneet ihmisen toiminnasta, joka on tarjonnut uusia kasvupaikkoja. Luonnonvaraiset ruusut viihtyvät kulttuuri- maisemassa, kuten peltojen, laidunmaiden ja teiden lähellä. Tiheissä, varjoisissa metsissä ruusut sinnittelevät hengissä odotamassa jotakin luonnontuhhoa tai hakkuuta, joka antaisi valoa.

Ruusut vesovat hyvin, jos varret katkaistaan, joten ne kestävät hyvin raivausten ja hakkuiden aiheuttamia vaurioita. Hyvin kukkivien ruusujen leikkaaminen alas on kuitenkin turhaa työtä puutarhassakin. Luonnonruusut ovat parhaimmillaan kasvaessaan rauhassa tiheiköiksi, jotka samalla antavat eläimille suojaa.

Teksti: Heikki Kiuru

Kuvat: Tiina Eklund ja Heikki Kiuru



Jäsenmatka Puolaan ja Slovakiaan 4.-8.9.2018

Tervetuloa Agrologiliiton ja METO:n jäsenten yhteiselle opinto- ja virkistysmatkalle Puolaan ja Slovakiaan. Metsäkohteemme sijaitsevat Tatra-vuoriston maisemissa molemmiin puolin Puolan ja Slovakian rajaa.

MATKAOHJELMA

4.9. TI | Matkapäivä -Zakopane- Kasprowy-vuori Lento Finnairin koneella Helsinki-Krakova klo 8.40-9.40. Bussimme suuntaa kohden etelää, Tatra-vuoristoa ja Zakopanea. Tutustumme asiantuntijan opastuksella kansallispuiston hoitoon ja monimuotoisuuteen.

5.9. KE | Tatran metsäalueet Zakopane, Puola - Stara Lesna, Slovakia Käymme kävelyretkellä vuoristossa ja nautittuamme puolalaisen lounaan, jatkamme matkaa bussilla Slovakian puolelle, jossa tapaamme Stara Lesnan metsäasiantuntijoita.

6.9. TO | Stara Lesna, Slovakia - Krakova Jatkamme matkaa ja tutustumme Stara Lesnan alueeseen isäntiemme johdolla. Krakovaan saavutaan illalla. Virkeimmät ehtinevät vielä Krakovan upeaan Vanhaankaupunkiin, nauttimaan sen atmosfääristä.

7.9. PE | Krakova - retki Auschwitziin (vapaavalintainen, lisämaksullinen) Aamupäivällä kävelykierros Vanhassakaupungissa, kierrämme tärkeimmissä Krakovan nähtävyyksissä, kuten Marian tuomiokirkolla. Vanhankaupungin torilta kävelemme Wawelin kukkulalle. Iltpäivä on vapaata aikaa tutustua kaupunkiin tai halukkailla on mahdollisuus lähteä vapaavalintaiselle retkelle Auschwitziin.

8.9. LA | Kotimatka Aamiaisen jälkeen otamme suunnan Krakovan lentokentälle ja sanomme Krakovalle näkemiin! Saavumme Helsinkiin klo 13.15.

MATKAKOHDE

MATKAN AJANKOHTA

MATKAN HINTA

Puola ja Slovakia
4.-8.9.2018 (ti-la)
1 285 €/hlö

Matkan hintaan sisältyy suora lento Helsinki-Krakova-Helsinki turistiluokassa lentoveroineen • majoitus 3* hotelleissa jaetussa 2-hengen huoneessa aamiaisineen • ohjelman mukaiset kuljetukset ja pääsymaksut • ateriat: 3 lounasta, 1 päivän retkievää ja 3 illallista (läksäisillallilla 2 lasia viiniä/olutta tai alkoholin vaihtoehto) • suomalaisen oppaan palvelut kohteessa • paikallisten metsäasiantuntijoiden opastukset metsäkohteissa **Lisämaksusta** yhden hengen huone 130 €/hlö • opastettu retki Auschwitziin 67 €.



ILMOITTAUTUMISET 15.5. MENNESSÄ

verkkokaupassa www.kontiki.fi,
sähköpostitse ilmoittautumiset@kontiki.fi
tai puh. 09 466 300 ilman palvelumaksua.

Matkan toteutuminen edellyttää väh. 20 hengen ryhmäkokoja. Pidätämme oikeuden muutoksiin. Vastuullinen matkanjärjestäjä on kotimainen Oy Kon-Tiki Tours Ltd.

KON-TIKI
www.kontiki.fi



VETÄ. Marraskuun lopussa Salossa satoi.

Vesikelejä ja tykkyä

Vesisateet vaikeuttivat puunkorjuuta Etelä-Suomessa tammikuulle saakka. Runsas lumi hidasti korjuuta ja tykky katkoi puita itäisessä Suomessa vain vähän myöhemmin.

Teksti ja kuvat: Martti Linna, Kymenlaakso | Vesa Martikainen, Itä-Suomi

ETELÄ-SUOMESSA maiden jäätymistä saatiin odottaa tammikuun puoliväliin saakka, joten leimikoiden korjuu-aika jää tänäkin talvena lyhyeksi. Konstit pärjätä lauhojen ja märkien kielten kanssa ovat monet – ja niitä myös käytetään.

Metsä Groupille puuta Kouvolan Eli-mäeltä ja Kuusankoskelta, sekä Loviisan Ruotsinkylästä ostavalla **Juha Saarisel**la on takanaan yli 30-vuotinen ura puunkorjuu- ja ostohommista. Siltä ajalta hän ei muista vastaavaa aikaa, kuin viime syksy ja alkutalvi olivat.

– Puun toimituksissa tehtaille elettiin kädessä suuhun. Sepeliä ajettiin paljon metsäteille, ja loppuvuodesta 2017 jätettiin varastoja metsäteiden varseille odottamaan niiden jäätymistä kantaviksi.

Pikkupakkaset armahtivat puunkorjuuta Kymenlaaksossa vasta tammikuun toisella viikolla, mutta metsässä lorisi yhä monessa paikassa sula vesi. Puunkorjuuyrittäjien toivelistan kärkipäässä onkin loppupalveksi hyvä pakkaneen, ja ilman runsaita lumisateita.

Saarisen osto- ja korjuualueella maaperä on yleensä savikkoa. Missä ei ole savikkoa, löytyy usein julmetunmoista kivikkoa. Näin oli myös noin kahdenkymmenen hehtaarin harvennusleimikolla, jota Elimäen Koneurakoinnin yrittäjät **Matti Mäkelä** ja **Matti Takala** puivat tammikuun puolella välissä. Vaihtelevalla leimikolta kertyi tienvarteen sekä koivua, kuusta että mäntyä.

Ajatus uraverkosta jalkatöinä

– Onneksi hakkuukaudella 2016/2017 saimme melko hyvin hakattua alueelta ostetut talvikorjuukohteet, Juha Saarinen kertoo. – Ajourien havuttamista on tehty niin paljon kuin on pystytty. Aina se ei tietenkään ole mahdollista niin hyvin, kuin voisi olla.

Saarisen ostoalueella korjaa Metsä Groupille puuta kaksi, kolme koneketjua. Yhteen näistä koneista on toistaiseksi hankittu erikoisleivät suotelat hyvin tuloksin. Yrittäjien ei kuitenkaan kannata hankkia näitä apukeinoja kaikkiin koneisiin: suoileimikoita on alueella vähän,

eivätkä tällaiset telat sovellu käytettäväksi kivisillä kohteilla.

Pitkän kokemuksen puunkorjuusta sekä motolla että jalkametsurina omaava **Matti Takala** olikin kivisellä harvennusleimikolla paljon vartijana: korjuujäljen on oltava vaikeuksista huolimatta sellaista, että sitä kehtaa näyttää sekä metsänomistajalle että muille tarkastajille.

– Päivä meni, kun tutkittiin jalkapelisä, miten kohde voidaan korjata. Maastoon ajettiin lisäksi uria kovettumaan. Hakkuukoneen kantavuuden kanssa on vähemmän ongelmia kuin ajokoneen kanssa, sehän joutuu ajamaan useamman kerran samoja uria pitkin, hän kertoi.

Lisää kustannuksia

Ajokertoja yritettiin Elimäen Hämeenkylen leimikolla vähentää sillä, että keuruu-uria metsästä tien varteen oli useampia. Myös varastopaikkoja tehtiin kaukukuljetusta varten useampia. Tämä ei läheskään aina ole mahdollista.

Laajaa leimikkoa ei yritettykään tehdä rationaalisesti reunasta reunaan ede-

TYKKYLUNTA. Kaunista,
mutta vaarallista. Metsä-
ammattilaiset ovat
kertoneet läheltä-piti
-tilanteista tykkylueilla.





ten: ne paikat, missä maaperä oli pehmeämpää, jätettiin odottamaan parempia korjuukelejä. Taloudellisesti tällainen loikkiminen on koneyritykselle ikävää, kun koneiden siirtokustannukset kasvavat. Samalla on pidettävä huoli ettei metsään jää harventamattomia lämpäreitä, kun moto käy siellä monta kertaa, ja kuski vaihtuu välillä puikoissa.

Kokonaisuutena Juha Saarinen selvisi osaavine yhteistyökumppaneineen vaikeasta alkutalvesta kuitenkin hyvin. Pisimmillään hakkuukoneet seisoivat viikon verran kelien vuoksi. Kun tämä lehti on lukijoidensa käsissä, ovat pian edessä kelirikkokauden koettelemukset.

Pohjois-Karjalassa tykkyä

Pohjois-Karjalassa Juuan Halivaarassa tykkylumi on leikannut toistasataa vuotta vanhan kuusikon puiden latvat poikki kuin jättimäisillä parturin saksilla. Kuuset olivat edelleen todella lumisia, vaikka useamman päivän suvikeli olikin jo tiputanut pahimman tykkylumen pois. Metsään uskalsi jo mennä jalkapatikassakin.

– Pahimpaan tykky aikaan organisaatio ihan kielsi meitä liikkumasta vaaran paikoilla. Tänne metsään ei uskaltauduttu tulla metsänomistajan kanssa, kertoo Stora Enso Metsän metsäasiantuntija **Nina de Gritz**.

Maassa on nopeasti satanut lunta yli kuusikymmentä senttiä, puuteri- ja puu-

↑ LÖYTYI. – Siellä se taimi jossain on, **Ville Kemppainen** tuumasi reilussa metrisessä hangessa Kainuussa.

↗ VAATII TAITOA. Tykkymetsässä harvesterin kuljettaja joutuu pistämään osaamisensa peliin. Kaatopää ei välttämättä ennätkä leikata puuta poikki tarpeeksi nopeasti, jolloin tukkiosa halkeilee pilalle.

romaista mössöä. Harvesterin kaatopäästä kohti lumisia kuusia sovitteleva **Tenho Tukiainen** kertoo jauhaneensa uraa laanista leimikolle tunnin. Lumi kantaa ja suojaa maastoa, sillä maa on sula lumen alla, mutta juuri kuitupuukuorman laaniin tuonut **Pertti Räsänen** kertoo lumen tuovan lisälaskua ajokoneellekin.

– Se on jo puolen päivän aikaan käytävä tankkaamassa, muuten olisi päässyt koko päivän.

Yli 30 vuotta metsässä työskennellyt Tukiainen arvelee, ettei ole ikinä ollut töissä näin hankalassa leimikossa.

– Oli pelkkää valkoista kun tulín, mies naurahdaa ja näyttää kännykstä kuvia.

Tukiainen toteaa, että edelleen on vilkaistava ensin tukkipuun latvaan ja karisteltava lumia ennen kuin puun uskaltaa kaataa. Isossa tukkikuusessa saattaa olla yli kolme tuhatta kiloa tykkylunta. Sitä kaatopäätä ei vielä ole, joka vääntäisi sellaisen puun vastakarvaan.

Leimikon soistunut korpimetsä on nähnyt monia tykkytalvia. Ja myös vuosi-

kymmenien takaiset tykkytalvet vaikuttavat tänäkin päivänä.

– Varmaan puolella hidastaa työtä, puissa on niin paljon vikoja. Eihän nämä uudet viat niin haittaa, mutta puu on pientä, on poikaoksia, monihaaraisia runkoja ja välillä tyvessä lahoa.

– Enhän minä eilenkään saanut tehtyä kuin jotain 140–150 mottia yhdessä vuorossa. Puoleen jää saanto, Tukiainen sanoo.

Ammattitaitoa kysytään

Tykkylumituhoalueiden puunkorjuusta tehdään metsänkäyttöilmoitus normaalisti. Metsätuholaki velvoittaa myös puiden omistajaa viemään vaurioituneet havupuut pois metsästä ja välivarastoista määräaikoihin mennessä.

Metsänomistajat eivät vielä helmi-kuun alussa olleet hirveästi soitelleet Nina de Gritzille tuhoalueiden puiden korjuusta, mutta hän arvioi, että tahti kiihtyy kunhan he pääsevät metsiinsä.

– Nyt kevättalvella kannattaa kartoittaa tilanne ja ruveta suunnittelemaan saisiko aikaan jonkinlaisen kokonaisleimikopakatin. Valitettavasti ei pystykaupoilla ainakaan tule talvelle mahtumaan mitenkään. Jää kesäkorjuuseen, de Gritz kertoo Juuan ja varmasti monen muunkin alueen puukauppatilanteesta.

Jos puut on saatava ehdottomasti korjattua talvella, niin silloin de Gritz kan-

Ei eri oppia tykkylumelle

AINAKAAN RIVERIA Metsätiimin, entisen Valtimon metsäkonekoulun, metsäkoneopetuksessa ei lumella ole erityispainotusta, kertoo koulutuspäällikkö Mikko Saarimaa. Lunta sivutaan koulutuksessa muun muassa suuren puun kaadon opetuksessa.

– Lumi ja tuulikuorma otetaan huomioon, mutta on kiistämätön tosiasia, että tukkipuut pienenee koko ajan avohakkuullakin.

– Nykyaikainen harvesteri on aika tunnettu niille puille. Lumiasia on jäänyt luontaisesti jonkun verran vähemmälle, liittyy toki myös paikallisiin olosuhteisiin, esiintyykö isoja lumikuormia vai ei.

Juussa pahoilla tykkykohteilla hakanut **Henri Gröhn** valmistui 2007. Gröhn on lumioppinsa saanut harvesterissa.

– Ei pahitteeksi olisi ollut, jos siitäkin joku oppitunti olisi ollut. Mutta ne tilanteet tulevat työn kautta, kyllä ensimmäisillä kerroilla sai vähän aikaa aivojaan käyttää ihan kunnolla.



nustaa selvittämään hankintakaupan mahdollisuutta. Halivaarassa tilanne oli sikäli hyvä, että talvikorjuukauppa oli tehty jo aiemmin ja kauppaan mukaan pystyi ottamaan lumituhopuutakin.

De Gritz tietää, että olipa kyse mistä tahansa tuhokohteesta, niin ne eivät ole erityisen kivoja työkohteita metsäammattilaisellekaan. Silloin ammattitaitokin punnitaan, sillä metsällä on rahallisen arvon lisäksi monelle myös tunnearvoa.

– On pystyttävä perustelemaan metsänomistajalle, miksi korjuukustannukset ovat suuremmat, miksi hän ei saa puusta samaa hintaa mitä normikohteella ja miksi esimerkiksi latvakatkoista puista ei saakaan tukkia.

– Jos puu on kaatunut juurineen, niin yleensä sen pystyy hyödyntämään tukiksi. Jos puu on puolivälistä poikki, niin käytännössä saa valitettavasti vain kuitua. Jos tyviosa on sälehtynyt, niin sitä emme saa edes toimittaa sahalle, jossa siitä saisi vain säpälettä, de Gritz muistuttaa.

Sukset tervaan ja tutkimaan

Kainuussa Ristijärvellä on lunta yli metrin, mikä ei sinänsä ole Kainuussa outoa ja uutta. Esimerkiksi parimetrisestä kuusentaimikosta ei ole muuta havaintoa kuin matalat lumiset möykät hakkuuaukiolla.

– Minulla on ollut moottorisaha laava-auton kontissa kaksi kuukautta. Ei

koskaan tiedä, milloin on aamulla puutien poikki, toteaa maa- ja metsätaloudesta Uvan kylässä leipänsä kerryttävä agrologi **Ville Kempainen**.

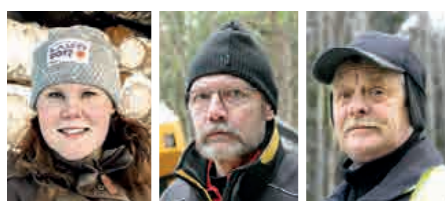
– Puolenkymmentä kertaa sitä on tarvittukin, että on päässyt jatkamaan matkaa.

Kempaisen, 28, mukaan yllätys oli nyt se, miten tiukasti lumi takertui puihin ja miten paljon syntyi vahinkoja.

– Ei ukkikaan muista, että olisi tämmöistä talvea ollut koskaan.

Hirviijahtiakin lumen paljous haittasi. Ampumatta jäi tosin vain yksi vasa.

”Tieltä arvioiden vahingot ovat kymmenissä tuhansissa euroissa. Nousisiko sitten sataan tuhanteen asti.”



Nina de Gritz, Matti Takala ja Juha Saarinen.

– Kolme tuntia meni koira pelkkää hirven jälkeä, että sai hirven kiinni. Ja sitten väsähti äkkiä. Ja onhan siinä sitten riskinsä koiralle haukuttaa hirvää, sillä koira ei pääse niin helposti hirvää karkuun.

Perheen päälento tulee maidosta. Vanhempien kanssa yhteisen maatilayhtymän navetassa ammuu 120 lypsävää 150 nuoren karjan kera. Kemppaisella on vanhempiensa kanssa yhteensä myös noin 600 hehtaaria kainuulaista metsää.

Suvikeli oli juuri käväissyt lumitoissa Uvankin kylällä, mutta lumituhot olivat pääasiassa vielä vain mutuajatuksia. Metsätietkin olivat metrisen hangen alla, eikä metsään ollut uskaltanut mennä aikaisemmin porkkautumaan.

– Nyt kun tykyt ovat tipahdelleet puista, niin nyt on aika tervata suksat ja hiihdellä katsomassa mitä siellä näkyy. Ja loput tarkastetaan sitten kesällä, kaikki palstat eivät ole tien varressa, Kempainen pohtii.

Lumivahinkojen euromäärät selviävät loppujen lopuksi vasta vuosien päästä.

– Tieltä arvioiden kyllä ne kymmenissä tuhansissa euroissa ovat. Ihan arvoitus nousisiko sitten sataan tuhanteen asti.

– Luvut ovat isoja, ei siitä pääse mihinkään. Ei suoranaista menetystä nyt, vaan mitä jatkossa olisi ollut mahdollista saada, Kempainen muistuttaa muun muassa tukkiosuuksien menetyksistä ja liiankin aikaisista mahdollisista avohakkuista. ◊

Metsän- hoidon murros

Kukaan ei tiedä, mitä dynaamiseksi käyneessä ilmastossa seuraavaksi tapahtuu.

MÄÄRÄTYNLÄISEN hektisen epävarmuuden voi jo aistia koko toimitusketjusta metsää kasvattavasta maanomistajasta lopputuotteen jalostajaan.

Kyse ei ole vain ilmastosta: monet standardit, työhön liittyvät oikeudet ym. elävät, mutta myös moninaiset Euroopan Unionin tason säädökset vaikuttavat metsätyöhön ja -teollisuuteen.

Metsäala taistelee olosuhteita, ennen muuta sulaa maata vastaan. Pitempiä aikaisia kunnan pakkasjaksoja ei ole tavattu moneen vuoteen.

Tähän asti ilmaston kanssa metsissä on pärjätty hyvällä tuurilla ja sopeutumisella. Sellu- ja biojalostustehtaille kaivataan lisää tuoretta raaka-ainetta. Kentällä tämä näkyy muun muassa siinä, että puu lähtee ripeästi tienvarresta.

– Yleinen metsäautoteiden kunnossapitokin on parantunut, arvioi metsätaloustyhtiö Tornatorin Ilomantsin toimipisteen suunnitteluasiantuntija **Juha Turunen**.

Alueellisia eroja nähtävästi löytyy, koska monet metsäammattilaiset eri puolilla maata ovat teiden kunnosta toista mieltä.

Joka sopeutuu, se voittaa

Evoluutiivisen valinnan mukaan parhaiten muuttuviin olosuhteisiin sopeutuva voittaa eloonjäämiskisan. Erilaisten koneen kantavuutta parantavien ratkaisujen, testaus ja käyttöönotto on jo tuttua puuhaa.

Viitisen vuotta sitten todettiin, etteivät niin kutsutut ”Kekkosen ajan talvet” enää taida palata, joten edessä näkyy sopeutuminen uuteen ilmastomalliin. Itä-Suomessa on nyt pärjättävä ilman routaa. Näin arvioi Tornatorin Ilomantsin toimipis-



LÄMMINTÄ. Yhä laajemmalla alueella Suomessa on pärjättävä ilman routaa.

teestään tilannetta tarkkaileva asiantuntija. Hän arvelee, että tämän talvinen otelu tykkylumen aiheuttamien tuhojen kanssa voisi myös jotenkin liittyä ilmastomuutokseen.

Tutkijat sen tietävät

Yleisesti on kuitenkin nähtävissä, että vanhat luonnonmerkitkään eivät niin vain päde: pihlajista lohkeilee oksia, kun puun marjatertut keräävät lunta päälleen. Kansanviisauden mukaan ”pihlaja ei kanna kahta taakkaa”. Nyt se yrittää kantaa.

– Myrskytuhoja on ollut nyt aikojoin, mutta on niitä ollut ennenkin, kun historian kirjoja katsoo. Esimerkiksi Puumalassa 1970-luvulla, Turunen aloittaa.

Tuhohyönteisten määrään tai käyttäytymiseen liittyviä muutoksia suurmetsemistaja Tornator ei ole huomioinut ongelmaksi asti. Useimmat vitsaukset ovat vanhastaan tuttuja, mutta että pitkien pakkasjaksojen puutteessa maa ei jäädy, se on uutta. Ja sitä voidaan kutsua on-

gelmaksi, jonka ratkaisemisessa tarvitaan ammattitaitoa.

Turunen vastaa Ilomantsissa noin 25 000 hehtaarin metsäalueen suunnittelusta. Vuotuinen hakkuusuunnite liikkuu jossakin 100 000 kuution paikkeilla.

Tornator Oyj on kasvattanut metsäomaisuuttaan systemaattisesti ja tätä nykyä se omistaa noin 600 000 hehtaaria metsää Suomessa, 65 000 hehtaaria Virossa ja vielä 12 000 hehtaaria Romaniassa. Vuosikertomusten mukaan metsien kasvu vuositason la on noin 3,3 miljoonaa kuutiota.

Kesätkään eivät ole entisensä

Turusen mukaan ojitettujen turvemaiden hakkuut ovat lisääntyneet ja lisääntyvät edelleen.

– Puunkorjuun suunnittelulla ja työmaiden ajoituksella pyritään ympäri- vuotiin hakkuihin. Viime vuoden kesä puolestaan oli niin sateinen, että varsinaista kesälle tyypillistä kuivaa jaksoa ei ollutkaan, Turunen toteaa.

Metsänkorjuu puupelloiksi muutuilla turvemaiden on ympärivuotista – myös kesäaikaan tapahtuvaa.



– Puu liikkuu, luojankiitos. Se lähtee tienposkesta alle kolmessa viikossa, eikä jää sinne sinistymään, Hannu Liikanen huokaisee.

Lumi auttoi yrittäjää

Pieni onnenkantamoinen näyttää siivittäneen onnistuneita hakkuita.

PUULLE ON KYSYNTÄÄ, mutta korjuu on muuttunut taitolajiksi – vuodet kun eivät ole veljiä ja ilmastomuutos itsessään on totta.

Viime syksy oli märkä, melko lailla vuoden 2012 kaltainen. Pehmittynyt metsämaa ei kestänyt koneita, hakkuita tehtiin vain siellä missä voitiin, mutta joka puolella metsämaita miehiä oli lomautettuna ja mak-samattomia laskuja tukku piikissä.

Konkurssi häämötti

Yle kertoi, kuinka vuonna 2012 tilanne oli metsäko-neyrittäjille lähes painajaismainen. Pohjoissavolaisen Karttulan Metsätyö Oy:n kuudesta hakkuukoneket-justa käytössä oli vain kaksi ketjua ja suurin osa hen-kilöstöstä lomautettuna.

Viime syksynä työtilanne näytti uhkaavasti samalta kuin vuonna 2012. Viiden vuoden takaista konkurs-sikypsää aikaa muistuttanut stressi iski jo koneyrit-täjään. Mutta sitten tilanne muuttui parissa päivässä urakoinnille otolliseksi: Lunta tuli taivaantäydeltä.

Vaikka maa oli sulaa, lumikerros oli niin paksu, että se kantoi kaivuriteloilta varustettuja koneita. Lo-pulta koneiden käyttöaste oli korkea ja puu liikkui. Umpinaiset kaivuritelat harvesterissa ja puun kulje-tuksessa esimerkiksi kymmenpyöräinen Ponsse 10w on toimiva yhdistelmä.

– Nyt ei ole mitään hätää. Työtä on saatu tehtyä aivan suunnitellusti, sanoo yrittäjä **Hannu Liikanen** Karttulan Metsätyö Oy:stä.

Helmikuun lopun pakkaajakso, polaarisen pyör-teen etelään päästämä kylmä, enteili vielä pitkää tal-vea, joka jatkuisi maaliskuun lopulle.

Teiden kunto kasvava huoli

Yhtä hyvää sanottavaa Liikasella ei ole ELY-keskuk-sen vastuulla olevista yleistä teistä, joita pitkin koneet on kuljetettava metsiin ja puut sieltä pois.

– Teiden kunto rapautuu ja huononee vuosi vuo-delta, vaikka muuta puhutaan ja luvataan parannusta, Liikanen puuskahtaa.

Hän tarkentaa, että kyse on nimenomaan pikku-teistä, joiden kunnossapito on yhteiskunnan vastuulla.

Reijo Holopainen



MIETITYTTÄÄ. Juha Turunen pohtii säiden muuttumista. Vanhan kansan merkit eivät enää päde.

– Tämä tarkoittaa uusia konsteja niin leimikoiden suunnittelussa kuin asiakkai-demme toteuttamassa puunkorjuussa.

Koneet ja ajotaito paranevat

– Metsäkoneet ja niiden telavarusteet, sekä kuljettajien erityisosaaminen pehmeillä mailla toimittaessa, ovat kehitty-neet merkittävästi viimeisen viiden vuo-den aikana, Turunen sanoo.

Talvikorjuuaika on lyhentynyt. Lu-men kantavuuden turvin talvikohteiden puunkorjuut Ilomantsissa alkavat yleensä vasta helmikuussa.

– En muistakaan milloin olisi viimeksi tullut lumi jäätyneeseen maahan, sanoo Turunen.

Hän on toiminut jo 15 vuotta suun-nitteluasiantuntijana Ilomantsissa, ja on samalta seudulta kotoisin.

– Olen vanhemmilta alan ammattilai-silta kuullut, että ennen muinoin nämä seudut olivat melkein joka talvi roudas-sa, hän pohtii.

Muutos tarjoaa ainoana vaihtoehtona vain sopeutumista itseensä.

Reijo Holopainen

”Ennen nämä seudut olivat melkein joka talvi roudassa.”

KANSAINVÄLINEN.
Ponsse-konserniin kuuluu
11 tytäryhtiötä, joissa
työskentelee yli 1500
työntekijää. Toimintaa
löytyy 40 maasta.
Viennin osuus yhtiön
liikevaihdosta on jo
päälle 77 prosenttia.
Kuvassa Ponsse
Buffalo 10w.



Einarin perintö

Ponsse investoi rajusti vastatakseen haasteisiin markkinoilla ja luonnonvoimien myllerryksessä. Mies, idea ja vahva tahto synnyttivät Vieremälle maailmalaajuisen menestystarinan, jonka historia on kohta yksissä kansissa

Teksti Reijo Holopainen, Kuvat Ponsse





JUHA VIDGRÉN kirjoittaa työhuoneessaan tekstejä historia-teokseen, joka kertoo hänen isänsä perustamasta yhtiöstä. Vidgrénin suku on yhä vahvasti kiinni vieremäläisen Ponssen puikoissa. Juha on yhtiön hallituksen puheenjohtaja.

Miehen kommentoinnissa käy hyvin ilmi yhtiön peruslinja, joka kuulostaa muuttumattomalta: koneita kehitetään sellaisiksi, että asiakas pärjää niillä liiketoiminnassaan.

Kaikki eivät usko ilmastomuutokseen, mutta metsäkoneyrittäjä, joka koneineen uppuroi suolla sydäntalven aikaan, saattaa pitää ilmiötä mahdollisena.

Hätiin kehitetyillä teknisillä ratkaisuilla kone pysyy pinnalla. Kymmenpyöräisen kuormatraktorin Ponsse row:n kantopinta-ala mahdollistaa heikosti kantavien maaperien tuottavan puunkorjuun. Upottavissakin leimikoissa kone toimii ympäri vuoden.

Keksintö on vasta alku

row:n tekninen ratkaisu perustui 2010-luvun alun riittävän yksinkertaiseen, mutta samalla niin toimintavarmaan oivallukseen, että se oli mahdollista toteuttaa.

Metsäkoneen takatelin perään kiinnitetään kolmas pyöräpari ja olosuhteisiin soveltuvat telat, ja katso: se kulkee suolla.

Kone toimi nyt hyvin myös lumella, kun paksu lumi tammputui telojen alle ja suojasi pehmeää maata sekä alustakavillisuutta.

– Tämä ratkaisu, joka toteutettiin kymmenpyöräisessä kuormatraktorissa, on tuonut helpotusta pehmeisiin maastoihin, Vidgrén sanoo.

Juha Vidgrénin mukaan Suomessa on eteviä ihmisiä ja hyviä keksijöitä löytä-

mään ratkaisuja ongelmiin, kuten sulaan metsämaahan. Mutta keksinnöstä on vielä valtava askel siihen, että siitä tulee kannattavaa liiketoimintaa.

– Puhumattakaan, että se on kannattavaa globaaleilla markkinoilla, hän lisää.

Neljän hehtaarin halli

Koneiden käyttöaste on korkea, metsäteollisuus investoi ja siinä samalla kasvunäkymät siivittävät myös konevalmistajaa investoimaan. Kaikkiaan neljä hehtaaria hallitilaa, mihin?

Ponsse Oyj:n viime vuoden viimeisen vartin tulosta heikensi rahoituskulujen kasvu. Yhtiön viime vuoden hyvästä tuloksesta on lohkaistu iso siivu tehtaan laajennusinvestointiin.

Jätti-investoinnit eivät näytä huolettavan hallituksen puheenjohtajaa, joka huomauttaa, että hehtaareina laskettavien lattiapinta-alojen investoinneista päätettiin runsaat kaksi vuotta sitten, kun päällä oli vielä taloudellisen epävarmuuden aika.

– Ei se ole pelkästään sitä, että tehdään seiniä. Kyse on aina siitä, miten toiminta on kannattavaa pitkällä aikavälillä. Se on riskinottoa, Vidgrén tarkentaa.

Kemiallisen- ja mekaanisen metsäteollisuuden ruusuiset kasvunäkymät tulivat kreivin aikaan. Vaikka kenties pöhi-

Firman nimi tuli Vieremän kirkonkylällä 1960-luvun lopulla kuljeskelleen sekarotuisen Ponssekoiran mukaan.

➤ **KUUMO 1962.** Einari Vidgrén pääsi puun ajoon, kun vanhemmat takasivat lainan traktorin hankintaan.

↑ **KAKEN PAJA 1969.** Täällä rakennettiin ensimmäinen Ponsse.

➤ **PONSSE DINO.** Einari Vidgrénin kuormatraktori vuodelta 1969.

nää on ilmassa enemmän, kuin oikeasti taivasta kohti nousevia uusia savupiippuja, kasvaa puun kysyntä kaikilla mittareilla mitattuna.

Näin konepajayhtiön vuosi 2017 oli tasapainoinen kasvun vuosi, liiketoiminnan rahavirtoja ja tulokuntoa silmällä pitäen.

– Onnistuimme jokaisella neljänneksellä tasaisesti läpi vuoden, Ponssen toimitusjohtaja Juho Nummela ei malta olla lisäämättä.

Ponsse sai viime vuoden aikana tilauksia 582,1 miljoonan euron arvosta, kun niitä tuli vertailukaudella 493,8 miljoonalla. Kasvunäkymät voivat olla huumauttavat, kun markkinat ovat eri puolilla maailmaa.

– Intiastakin joku jo kyseli koneitamme, Vidgrén lisää.

Sukukronikka tyhjentää pajatson

Oman metsäkonevisionsa pohjalta yhtiön luoneen Einari Vidgrénin (1943–2010) perintö elää yhä yhtiössä. Tämän eräänlaisen henkisen pääoman voi aistia Vieremällä: toiminnan fokuksessa on metsäkoneen käytettävyyttä ja se, että ”mies tekköä sillä rahhoo”, kuten Einari tämän yhtiön ilmaisi.

Yhtiössä näkyy ainakin viisi Vidgrén-nimistä työntekijää. Vaikka kyse on pörs-siyhtiöstä, Ponsse on myös perheyrittys.

Asiat ovat sanamukaisesti pöydällä, kun Einarin toiseksi vanhin poika Juha kerää materiaalia kirjailija Antti Heikkisen kir-



joittamaan Einari Vidgrénin elämänerä, joka valmistuu vuoden 2019 puolella.

Maataloustraktorilla alkuun

Valokuvakansiot pullistelevat haalistuneita värikuvia värikkäistä alkuvaiheen ajoista, kun yhtiö lähti liikkeelle asiaan uskoneiden miesten ja naisten voimin.

Juha tutkii takauspöytäkirjaa vuodelta 1961. Velka-asiakirjasta ilmenee, kuinka Einarin omat vanhemmat takasivat hänelle lainan maataloustraktorin hankintaan.

Sillä pelillä Einari pääsi savotalle. Lopu on legendaa. Niin, firman nimi. Se tuli Vieremän kirkonkylällä 1960-luvun lopulla kuljeskelleen sekarotuisen Ponsse-koiran mukaan. Koira oli kyläläisten mukaan yhtä ruma kuin Einarin tekemä ensimmäinen metsäkone. Siksi siis sen nimeksi tuli Ponsse.

Yhtiön historia oli vuoristorataa 1990-luvun puoliväliin: Harri Suutarin toimitusjohtaja-aikaan kasvu ei ollut enää ”pyrähdyksiä”, vaan maailmanvalloitus alkoi suuri ja edistysellinen Ergo-harvesteri lippulaivana.

Työhydrauliikan ja ajovoimansiirron mestarinäyte oli ”syömähänmas”, kuten Suutari konetta kutsui lehdistölle sitä esitellessään.

Tienraivaajan osa selkeni vuosikymmeniksi, kunnes Einari yllättäen 26. lokakuuta 2010 menehtyi rakastamansahevosharrastuksen parissa.

Yhtiö kävi läpi kaikki toimenkuvat ja vakanssit: Juha Vidgrén siirtyi varapuheenjohtajasta hallituksen puheenjohtajan paikalle. Näköalapaikalle.

Jo Einari näki sopeutumispaineet

Globaalin markkinan haltuunotto Vieremältä käsin saattaa kuulostaa haastavalta kuviolta. Maailman laajuisesti toimivan

konsernin johto todella toimii Vieremällä: Iisalmesta 30 kilometriä Oulun tietä, keskellä-ei-mitään.

Myös ilmastonmuutos on globaali ilmiö. Jokunen vuosi sitten muutos alkoi toden teolla haastaa koneurakoinnin kalustoa. Vaikutukset ovat moninaisia ja eri maissa myös hieman erilaisia.

Tosin kahdeksanpyöräiset harvesterit ja row-malli pehmeille maille kehitettiin jo Einarin elinaikana. Einari ei ollut vain keulakuva, vaan esimerkiksi vuonna 1987 olennaisesti vaikutti nykyaikaisen harvesterin hakkuupään syntyyn:

”Se ottaa kuin karhu puun sylleilyssä näin ja se mennee vauhilla läpi”, mies näytti karhun halausta suunnitteluinsinööreille.

– Mielikuvat olivat selkeitä ja hänen vahvuutensa oli, että hän puhui hyvin selkeästi ymmärrettävällä kansankielellä paitsi insinööreilleen, kaikille! Juha vahvistaa.

– Se oli voimakasta teknistymisen aikaa, Juha kommentoi.

Teknistyminen johti kilpailuun konevalmistajien välillä. Monet historian käänneet on tähän asti huonosti dokumentoitu, kuten esimerkiksi se, kun tavaralajimenetelmän suosio alkoi kasvaa USA:ssa. Kokopuu-runkomenetelmäkoneiden markkinajohtaja Caterpillar tuli myös mukaan kilpailuun. Ponsse vaihtoi tuolloin moottoritoimittajana olleen Caterpillarin Mersun moottoriin.

Caterpillarin lyhyt seikkailu Ruotsissa oli taas episodi, joka on Juha Vidgrénin mukaan vieläkin avaamatta. Useinhan mielenkiintoisimmat tarinat jäävät kertomatta. Ponssien osalta tilanne taitaa korjautua, kun kronikkaa kirjoittaa kaiken nähnyt sisäpiiriläinen. ◊

Kuka omistaa hakkuudatan?

Hakkuudatan analysointi kiinnostaa kaikkia osallisia. Tavaralajitiedon haltija on maanomistaja, koneurakoitsija, saha, metsäyhtiö – vai kuka?

– Kyllä siitä keskustellaan, sanoo Juha Turunen, Tornatorin Ilomantsin toimipisteen suunnitteluasiantuntija.

Hakkuukoneen luoma data on sahaajalle elintärkeää tietoa. Mutta myös metsänomistaja, teollisen metsänjalostuksen porras ja koneyrittäjä ovat kiinnostuneita koneen tuottaman hakkuudatan omistussuhteesta.

Koska data syntyy hakkuukoneessa, on konevalmistaja sitä mieltä, että koneyrittäjällä on tekijänoikeus tuottamiinsa tiedostoihin puutavaravaliikoista. Puukauppa- ja urakointisopimukset voivat määritellä tämän mittaustodistuksessa käytettävän datan tekijänoikeuden. Yhteneväistä käytäntöä vielä haetaan.

– Tornator metsänomistajana on toki kiinnostunut hakkuukoneen luomasta datasta, mutta sovittuja asioita tietenkin kunnioitetaan, sanoo Turunen.

Data-analytiikka ja sen arvo metsäbisneksessä saattaa jäädä maallikolle epäselväksi. Kun tavaralajimenetelmässä rungot katkotaan metsässä puunkäytön vaatimiin mittoihin, syntyy dataa tietokantaan. Kehittyneet IT-järjestelmät ilmoittavat loppuasiakkaalle jo metsästä tiedon siitä, kuinka paljon ja millaista puuta seuraavaksi saapuu.

Asiaa valottaa konevalmistaja Ponsse Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Juha Vidgrén:

– Kun tietoa kerätään koneelle, tuon tänään kaadetun puuston pohjalta voidaan heittää hakkuuennuste esimerkiksi viiden vuoden päähän, että kuinka paljon ja minkälaista puuta alueelle jää pystyyn harvennuksen jälkeen.

– Olemme tulleet uuteen maailmaan, jossa tietoa kerätään analyysoitavaksi koneelle koneelta yhä enemmän.

– Olemme kiinnostuneita ennen kaikkea siitä, että meidän asiakas pärjää. Olipa kerättyä tietoa hallinnoimassa sitten kuka tahansa, Vidgrén päättää. ◊

JUHA VIDGRÉN. – Kasvatustieteen maisteri on pitelemätön, kun hän pääsee esittelemään koneita ja niiden kehitysvaiheita. Koulutuksestani on paljon hyötyä tässä työssä, Ponsse Oyj:n hallituksen puheenjohtaja sanoo.



Perunaneuvojana Pohjois-

Jarmo Kattelus vei perunapoppia Pohjois-Koreaan. Maailmanpolitiikan kohujen varjossa asuu tavallisia ihmisiä, vain nälänhätä vaivaa.

AGROLOGI JA maanviljelijä Jarmo Kattelus on yksi harvoja suomalaisia, jotka ovat päässeet näkemään ja kokemaan Pohjois-Korean todellista elämää. Kattelus työskenteli maassa perunanviljelyn kehittämistehtävissä vuosina 2012–2015. Hän vieraili Pohjois-Koreassa kahdeksan kertaa ja asui maassa neljä kuukautta.

– Eräs tuttava kysyi, olisinko kiinnostunut lähtemään kehitysyhteistyöprojektiin, kun projektin edellinen maatalousasiantuntija oli jäämässä pois. Pohdin asiaa viikon ja suostuin. Englannin kielien taito vain hieman mietitytti, Kattelus muistelee.

✓ VETOJUHDAT. Tilalla voi olla 1–5 kaksisyylinteristä dieseltraktoria ja jopa 1000–1500 vetohärkää.

✓ OPPITUNTI. Siemenperunatiimien vetäjät ja perunan varastointivastaavat kuuntelevat kiinnostuneina uusia oppeja.

Projekti oli Fida Internationalin aloitteesta ja Suomen ulkoasiainministeriön rahoituksella toteutettu siemenperunatuotannon kehittämishanke. Katteluksella on vankka peruna- ja maatalousalan kokemus, sillä hän on perunanviljelijä Lapualla ja työskennellyt Siemenperunakeskuksen kenttäpäällikkönä viisi vuotta.

Kaksijakoinen maa

Kattelus sai edeltäjältään, agronomi Esko Ikävalkolta, hyvän perehdytyksen pohjoiskorealaiseen kulttuuriin ja maatalouteen. Silti moni asia yllätti.

– Maa on täysin kaksijakoinen. Pääkaupunki Pjongjang on oma, loistelas alueensa köyhän maan sisällä. Pää-

kaupungin rajan ylittämiseen vaaditaan aina lupa ja siksi suurin osa kansalaisista ei pääse koskaan käymään kaupungissa. Maassa on myös kaksi eri taloutta: johtaja Kim Jong-unin talous ja muu kansantalous, Kattelus kuvailee.

Hyvä esimerkki kullissin ylläpitämisestä on, että jokainen kurainen auto pestään Pjongjangin rajalla. Likaisella autolla ei pääkaupungissa saa ajaa.

25-miljoonainen kansa on köyhä ja kärsii aliravitsemuksesta. Bruttokansantuote asukasta kohden on vain 1500 euroa vuodessa.

Ihmisten auttaminen ja nälänhädän lievittäminen olivatkin Katteluksen tärkeimmät motiivit lähteä avustustyöhön, sillä kristilliset arvot ovat hänelle tärkeitä. Neuvontatyöstä maksettiin vain kulu, ei palkkaa.

Osuuskunnat ruokkivat kansan

Maanviljely Pohjois-Koreassa on alkeellista eikä koneistusta juuri ole. Härät toi-

Jarmo Kattelus

Koulutus: agrologi, Mustiala 1982

Asuu: Lapua

Työ: maanviljelijä, lämpöyrittäjä

Ikä: 62 vuotta

Perhe: vaimo, 3 lasta ja 6 lastenlasta

Työura:

- piiriagrologi, Etelä-Pohjanmaan maatalouskeskus, 1982–89
- kenttäpäällikkö, Siemenperunakeskus, 1989–94
- maanviljelijä (broiler, tärkkelysperuna), 1994–
- yrittäjä yhdessä vaimonsa kanssa, Lastensuojelulaitos Kaarisilta Oy, Lapua, 2000–2009.

↓ **OSUUS-KUNTA.** Valtion osuuskuntatilat ovat 300–800 hehtaarin suuruisia ja työllistävät keskimäärin tuhat ihmistä.



-Koreassa

mivat vetojuhtina. Sähköä jaellaan kaupungeissa pari tuntia vuorokaudessa, maaseudulla ei sitäkään. Maatiloilla on aggregaatit sähköntuotantoon. Polttoaine on kortilla, joten aggregaattilakaan ei voida tuottaa sähköä kovin usein.

Pohjois-Korean maatilat ovat valtion omistamia osuuskuntia. Tilojen koko on 300–800 hehtaaria ja niillä työskentelee 750–1250 ihmistä. Työntekijät jakautuvat 150 henkilön tiimeihin. Jokainen tiimi huolehtii yhden kasvilajin viljelystä.

– Viljely tapahtuu kalenterin mukaan. Kylvö- ja sadonkorjuupäivät määrätään keskushallinnosta. Siemenperunan viljely ajoitetaan taifuunikauden mukaan, Kattelus kertoo.

Yksityisiä maatiloja Pohjois-Koreassa ei ole. Kotitarvepalstoilla viljellään juureksia ja vihanneksia. Kerrostalojen pihatkin ovat täynnä viljelypalstoja. Oma tuotantoa ei saa myydä ulkopuolisille, mutta salaa sitä kuitenkin tehdään.

Osuuskuntatilat saavat pitää 30 pro-

senttia sadosta itsellään työntekijöiden ruokkimiseksi, loppu luovutetaan valtiolle. Osuuskunnista ruokaa, kuten riisiä, maissia, perunaa ja kiinankaalia, kuljetetaan kaupunkiin ja ihmiset saavat ruokaa määräännöksiin ilmaiseksi.

Liha on ruokapöydässä harvinaista. Maatiloilla kasvatetaan kuitenkin jonkin verran sikoja, kanoja, ankoja, hanhia ja vuohia. Lypsykarjaa on hyvin vähän.

Perunavallankumous

Perunanviljelyn kehittäminen liittyy 2000-luvun alussa julistettuun perunavallankumoukseen. Pohjois-Koreassa huomattiin, että naapurimaa Kiina pystyi helpottamaan ruokapulaansa lisäämällä perunanviljelyä. Perunasta saadaan ruokaa maissi- ja riisijalojen välissä heinä-syyskuussa, jolloin ruokapula on suurin.

– Huono osaaminen, tautiset siemenkannat ja varastotilojen puute jarruttivat vallankumousta. Vasta solukkoviljely ja aeroponiseen vesiviljelyyn perustuva

mikromukulat tuotanto loivat edellytykset perunanviljelyn lisäämiselle. Aeroponinen viljely otettiin Pohjois-Koreassa käyttöön jo vuonna 2008, Kattelus valottaa.

– Korean maatalous- ja tiedeakatemian KAASin tutkimus on olosuhteisiin nähden korkeatasoista. Tutkimusta ja kantasiementuotantoa on myös viidellä maakunnallisella koeasemalla. Tulosten vieminen osuuskuntatiloille on ollut kuitenkin hidasta.

Perunaprojektin tärkein tavoite oli kehittää terveen siemenperunan tuotantoa ja siinä se myös onnistui. Siemenperunan hehtaarisato oli ennen projektia noin 6 000 kiloa. Projektin myötä se nousi viidellä yhteistyötilalla 17 000–18 000 kiloon. Projektin ansiosta tiloilla siirryttiin kahden siemensadon viljelyyn vuosittain. Projektitiloilta jaettiin laadukasta siemenperunaa 20 muulle tilalle.

– Pystyimme toimillamme lievittämään arviolta 100 000–150 000 ihmisen nälänhätää, Kattelus hymyilee.

HELPPOKÄYTTÖISET TYÖKALUT METSÄAMMATTILAISILLE

TAPIO ForestKIT

METSÄAMMATTILAINEN

Hanki markkinoiden monipuolisin verkkosovellus ammattimaiseen metsävarojen hallintaan.

TAPIO ForestKIT -sovelluksella voit tehdä metsäsuunnitelmat, leimikkosuunnitelmat ja tila-arviot sekä ohjata metsätöiden toteutusta!

TAPIO ForestKIT soveltuu erinomaisesti esimerkiksi:

- Metsäpalveluyrittäjille
- Kaupungeille ja kunnille
- Koneyrittäjille
- Ammattimaisille metsänomistajille
- Oppilaitoksille
- Yhteismetsille
- Metsäsijoittajille

Lisäosien joukosta voit valita juuri sinun tarpeisiisi soveltuvat:

- **FORESTKIT GO**
-maastotyöhön
- **FORESTKIT VALUE**
-tila-arvio
- **FORESTKIT WORKS**
-metsätöiden ohjaus
- **FORESTKIT KIINTEISTÖ-SOPIMUKSET**
-sopimusten hallintaan
- **IPTIM -LASKENTATYÖKALU**
metsien käsittelyn optimointiin
- **TAPIO METSÄNHOITOKORTISTO**
Aina ajan tasalla oleva metsätietopalvelu
- **KANTOON**
-metsänomistajan mobiilisovellus

WWW.TAPIO.FI/FORESTKIT

Katso uusi esittelyvideo!

TAPIO 

**Maastokaudelle
2018 täysin uusi
ForestKIT Go
kaikille
mobiililaitteille!**



BITCOMP

TOUGHPAD

*Kauttamme on saatavilla
myös Panasonic Toughpad-
tietokoneet vaativaan
maastotyöhön!*

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS! TAPIO SILVA OY, METSÄVARA-ASiantuntijat:

Mikko Lumperoinen: mikko.lumperoinen@tapio.fi / p. 050 358 6020 tai Anssi Aalto: anssi.aalto@tapio.fi / p. 050 434 4802



KOLLEGAT. Jarmo Katteluksen ja Amdun tilan johtajan, Jong Jong Sop'in, välille syntyi hyvä ammatillinen yhteistyö.

Katteluksen työmaa eli projektitilat sijaitsivat Cjongjun kaupungin alueella, noin 130 kilometriä Pjongjangista Kiinaan päin, lähellä Keltaistamerta.

Projektiin kuului myös perunavarastojen rakentaminen. Varastot piti suunnitella siten, että lämpötila pysyy sekä kesällä että talvella mahdollisimman vakiona ilman sähköä. Varastohallin ja tiilisen ulkoseinän väliin tehtiinkin reilunkokoiset, lämpötilaa tasaavat ilmakäytävät.

Tarkkailu toimi

Ulkomaalaisen on turha kuvitella viettävänsä vapaata elämää Pohjois-Koreassa. Jokaisella projektilla on koordinaattori, jota ilman projektityöntekijät eivät saaneet liikkua missään. Koordinaattori toimii myös tulkkina.

– Provinssissa liikuttaessa mukana oli koordinaattorin lisäksi kansankomitean puheenjohtaja ja hänen sihteerinsä, joka kirjasi kaikki tapahtumat ja keskustelut vihkoon. Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa sujui kuitenkin hyvin, kunhan noudatti neuvoja. Kerran erehdyimme työkaverin kanssa aamukävelyille meren rantaan. Koordinaattori tuli hetken päästä perässä ja kehotti jatkossa ilmoittamaan, jos poistumme hotellilta. Kaikki raportoidaan, Kattelus nauraa.

Muutakin tarkkailua oli. Kerran Kattelus otti puhelimellaan valokuvia päivän tapahtumista. Puhelimeen oli jää-

nyt bluetooth-yhteys päälle. Kun hän palasi hotellille, olivat kaikki valokuvat kadonneet puhelimen muistista.

Tavallisia ihmisiä

Pohjoiskorealaiset ovat Katteluksen mukaan hyvántahtoisia, tavallisia ihmisiä.

– Ihmiset ovat ystävällisiä, mutta hieman varauksellisia siihen saakka, kun päästään tutustumaan paremmin. Aina säilytetään kuitenkin etäisyys, koska ulkomaalaisen kanssa ei toimita koskaan yksin, vaan kaksi paikallista valvoo aina toisiaan, Kattelus kuvailee.

– Johtajaansa he palvovat aidosti. Kun koulussa opetetaan ja tiedotusvälineissä kerrotaan, että kaikki hyvä tulee johtajalta, on toiminta luonnollista. Johtajien kuvat ovat jokaisessa julkisessa tilassa ja kodissa parhaila paikoilla.

– Työasioissa muodollinen etenemistie oli välttämätön. Ehdotukset piti esittää ensin mahdollisimman korkealle taholle. Jos oikaisi, eivät asiat edenneet.

Kattelus solmi monia tärkeitä yhteistyösuhteita Pohjois-Koreassa. Osoituksena siitä on, että viime kesänä pohjoiskorealainen valtuuskunta kävi hänen maatilallaan ja muuallakin Etelä-Pohjanmaalla tutustumassa maatalouteen ja uusiutuvan energian tuotantoon. »

Teksti: Markku Pulkkinen
Kuvat: Jarmo Kattelus

KOTIMAINEN JALOSTETTU SIEMEN ON HYVÄN METSÄN PERUSTA!



**VALIOSIEMENTÄ
MYÖS METSÄKYLVOÖN**
– KASVUA, LAATUA JA
MONIMUOTOISUUTTA!

SIEMEN
FORELIA

Puh. 0206 39 6120
PL 6 (Kalevankatu 8) • 40101 Jyväskylä

www.siemeforelia.fi



Sikalasta sirkkafarmi

Siat saivat lähteä Siikosen tilalta Tammelassa. Tilalle tulivat sirkat.

LÄMPÖ HYVÄILEE ihoa ja korvissa sirisee. Floridan sijasta olemme kuitenkin keskellä talvea Tammelassa. Sirinä lähtee eloisista kotisirkoista. Siikosen tilalla tuotetaan lisäarvoa suomalaisen ruokaketjuun ja -kulttuuriin.

– Sirkkojen tuotannon aloittaminen oli parin vuoden harkinnan tulos. Lopetimme lihasikojen kasvattamisen vuoden 2014 lopussa. Sikalaa olisi pitänyt laajentaa ja alan kannattavuus oli heikko. Aloimme miettiä sikalarakennukselle uutta käyttöä. Kovin suuria investointeja emme halunneet tehdä, Jouko ja Kirsi Siikonen kertovat.

Suunnitelmissa vilahtelivat muun muassa sisäampumarata, varastohotelli ja riistateurastamo. Kaikki olivat agrologi-

pariskunnan mielestä kuitenkin liian tavanomaisia eikä niistä olisi kertynyt kovin suurta liikevaihtoa.

Forssan Lehdessä julkaistu artikkeli proteiiniomavaraisuudesta ja tulevaisuuden ruoasta hyönteisineen upposi nopeasti lempiiin heti. Alkoi tiedon kuokkiminen internetistä. Onnekas sattuma sai suunnitelmat lentoon.

– Olimme puhuneet hyönteiskasvatuksesta muutamille tuttaville. Kiinnostuksemme kantautui tammelalai-



ksi

sen liikemiehen, **Juha Siitosen**, korviin. Hän oli mukana espoolaisessa Entocube-hyönteisyrityksessä. Juha otti yhteyttä ja aloimme keskustella yhteistyön mahdollisuuksista. Hyönteismarkkinat ja tuotannon kannattavuus selkenivät keskusteluissa. Homma tuntui järkevältä ja pian ryhdyimme töihin, Jouko juttelee.

Tuotanto käyntiin vuodessa

Siikokset aloittivat sikalan remontin noin vuosi sitten purkamalla vanhat raken-



teet pois. Rakennustyöt etenivät ripeästi ja ensimmäiset sirkat lähtivät myyntiin jo kolme viikkoa sitten, helmikuun lopussa.

– Rakensimme kolme parinkymmenen neliön kasvatushuonetta sikalan seinien sisälle. Sirkkojen alkupopulaatio saapui meille joulun alla. Tammikuussa rakensimme sikalaan vielä sirkkojen käsitteilytilat pakkasvarastointeen, Jouko valottaa.

Helmikuun alussa lisääntymishuone oli täynnä täysikasvuisia, kolmisen senttiä pitkiä emosirkkoja. Kahdessa muussa huoneessa sirkat varttuivat hyvää vauhtia aikuisiksi.

Investoinnin arvonlisäverottomaksi hinnaksi tuli noin 50 000 euroa. Sirkkalainvestointiin ei saanut Ely-keskuksetta investointitukea. Jouko laskee, että alkuinvestointi on siitä huolimatta maksettu takaisin viidessä vuodessa.

Vaatii huolellisuutta

Hyönteisten kasvattaminen ei ole niin yksinkertaista kuin äkkiseltään luulisi. Rehua ja vettä pitää olla jatkuvasti tarjolla. Kasvatustekniikkaa ei ole vielä täs-

”Median, tutkijoiden ja koulujen kiinnostus on ollut valtavaa.”

↑ KOTIKOLO. Kotisirkat kasvavat viljarehulla ja vedellä. Munakennot tarjoavat sopivia piilopaikkoja.

← SIRKANKASVATTAJAT. Kirsi ja Jouko Siikonen ovat vakuuttuneita sirkkojen suosiosta tulevina vuosina. Hyönteistuotannosta on tarkoitus saada työpaikka yhdelle henkilölle.

sä vaiheessa automatisoitu ja käsityötä riittää.

– Tuotannon käynnistäminen on vienyt molempien työajan kokonaan, mutta jatkossa hyönteiskasvattamosta on tarkoitus tulla yhden ihmisen päätoiminen työpaikka. Hoitotyöt vievät 6–8 tuntia päivässä, Kirsi arvioi.

Yhdessä kasvatushuoneessa on 130 muovista, munakennoilla sisustettua kasvatuslaatikkoa. Jokainen laatikko pitää käydä läpi joka päivä. Laatikoihin lisätään rehua ja vettä. Sirkkarehu valmistetaan Rehux Oy:n tehtaalla Tarvasjoella ja se sisältää ohraa, kauraa sekä perunajamaissitärkkelystä.

Kasvatushuoneen lämmitys ja valaistus toimivat automaattikalla. Lämpöä pitää olla 30–34 astetta ja valot ovat päällä puolet vuorokaudesta. Kasvattamon lämpö tuotetaan oman pellon viljalla ja viljan lajittelujätteellä.

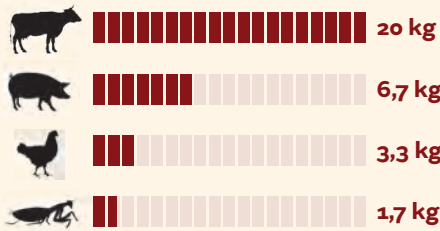
Viiden viikon kierto

Munista kuoriutuneet sirkat kasvavat aikuisiksi viidessä viikossa. Sen jälkeen ne lopetetaan pakastamalla.

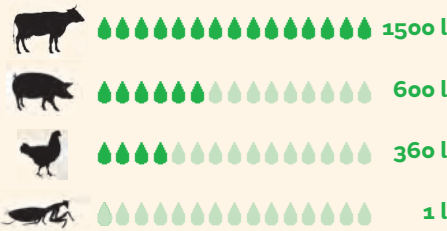


Sirkkojen kasvattaminen on ekologista

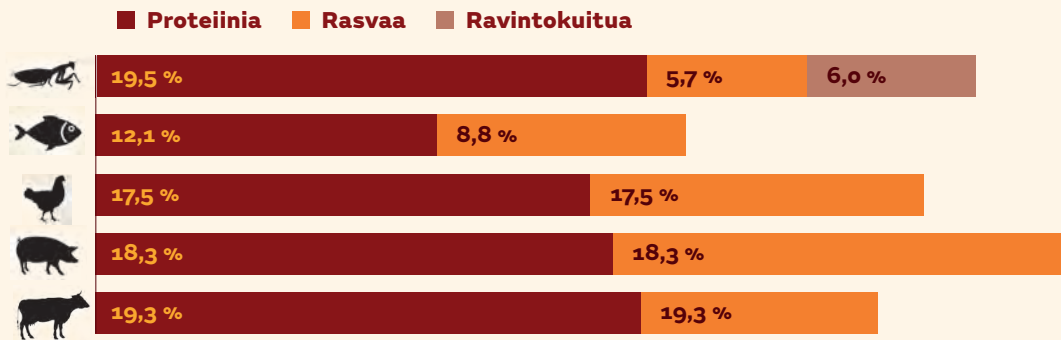
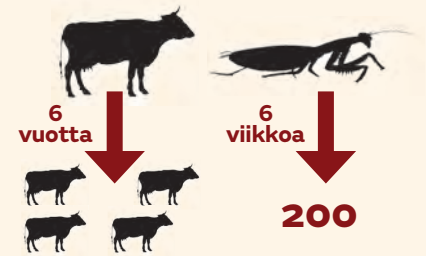
Ravinnon tarve yhden proteiini-kilon tuottamiseksi



Veden tarve yhden proteiini-kilon tuottamiseksi



Lisääntyminen



Lähde: Entocube Oy



Hyönteisruuista on jo ilmestynyt keittokirjoja.

– Pakastetut sirkat toimitamme sel-laisinaan jalostettaviksi Entocubelle Es-pooseen. Ehkä myöhemmin jalostamme myös jonkin verran itse. Moni tuttava odottaa jo maistaisia, Kirsi hymyilee.

– Median, tutkijoiden ja koulujen kiinnostus on ollut valtavaa ja tuntu-nut välillä jopa ahdistavalta, kun olem-me tottuneet elämään omissa oloissam-me. Olemme rakentaneet tuotantotilat niin väljiksi, että tiloihin mahtuu vierai-lijoita. Kehitämme sirkkatilavierailuis-ta oman maksullisen tuotteensa, Jouko suunnittelee.

Nykyisellä tuotantokapasiteetilla tila pystyy tuottamaan arviolta 2 500 kiloa sirkkoja vuodessa. Entocube lupaa esiteessään maksaa sirkoista 25 euroa kilol-ta. Liikevaihdoksi muodostuu siis hie-man yli 60 000 euroa.

Suurimmat kuluerät ovat munaken-not ja rehu. Muuttuvat tuotantokustan-nukset ilman palkkoja ovat Entocuben laskelman mukaan noin viidennes tuo-toista.

Kasvatusopin Siikokset ovat saaneet lä-hinnä Entocuben kautta. Suomi on Eu-roopan kärkimaita hyönteisten tuotan-nossa. Myös Belgiassa ja Hollannissa hyönteiskasvatus on päässyt hyvään vauhtiin. Evira hyväksyi kotisirikat elin-tarvikkeeksi viime vuoden syyskuussa.



↑↑SIISTIÄ. 20 neliön huoneeseen mahtuu 130 kasvatuslaatikkoo.

↑LISÄÄNTYMINEN. Sirkkaemot munivat mullalla täytettyyn rasiaan. Munat haudo-taan lämpökaapissa sirkoiksi.

”Kaikki ovat maistuneet tosi hyvälle.”

Nopea hyväksyminen tuli yllätyksenä koko hyönteisketjulle ja tuotantoa onkin käynnistetty nyt vauhdilla.

Lapset innolla mukana

Hyönteisten kasvattaminen innostaa myös Siikosen perheen poikia. 17-vuotias Mi-kael tekee parhaillaan kasvatuskokeiluja jauhopukin toukilla.

Siikokset ovat luonnollisesti maistelleet sirkkatuotteita.

– Olemme syöneet muun muas-sa sirkkagranolaa ja chilisirkkapähkinäs-nacksejä. Olemme myös friteeranneet kokonaisia sirkkoja pannulla. Kaikki ovat maistuneet tosi hyvälle. Forssalainen Vis-pilä-ravintolakin on jo tarjonnut fritee-rattuja sirkkoja salaatin joukossa, Kir-si kertoo.

– Olemme päätökseemme tosi tyy-tyväisiä. Sikojen kasvattamiseen ver-rattuna tämä on fyysisesti helpompaa. Työympäristö on mukavampi ja työtur-vallisuuskin parempi. Reilun sadan heh-taarin vilja-alalla ja hyönteisillä pystym-me hankkimaan riittävän toimeentulon, Jouko tiivistää.

Teksti ja kuvat Markku Pulkkinen

Lisätietoja: www.entocube.com,
www.finsect.fi. Heinäsiirikka keittiössä –
hyönteiskeittokirja, Folke Damman & Nadine
Kuhlenkamp



LUONNONVAROJEN ÄLYKÄS JOHTAMINEN

Agrologi (ylempi AMK)

Metsätalousinsinööri (ylempi AMK)

- Verkko-opintoja
- Lähiopetusta Rovaniemellä 2–3 pv/kk
- 60 op, 1–2 vuotta
- Opinnot alkavat syksyllä 2018
- Yhteishaku 14.–28.3.

www.lapinamk.fi/YAMK
Kemi • Rovaniemi • Tornio



Biotalous

www.hamk.fi/ylempihamk



liiketoiminnan kehittäminen

Kehitä osaamistasi – suorita ylempi AMK-tutkinto

Koulutus antaa välineitä uusiutuvien luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja tuotteistukseen.

Koulutuksessa painottuvat seuraavat sisällöt:

- Ennakointi ja tulevaisuuden tekeminen
- Innovaatioiden tuottaminen
- Bioprosessien osaaminen ja talous
- Biotalous palvelut ja tuotteistaminen

Voit valinnaisesti painottaa opinnoissasi osaamisen ja osaajien johtamista tai suuntautua oman alasi tutkimusryhmässä tutkimustyöhön. Ylempi AMK-tutkinto antaa pätevyyden virkaan, johon vaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto.

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Haku aika 14.–28.3.2018

FinnMETKO



2018

Jämsä 30.8.–1.9.

www.finnmetko.fi

metsämme 2018

TIETOA, TAITOA JA ELÄMYKSIÄ



21.–22.4.2018

Jyväskylän Paviljonki

Messu- ja koulutustapahtuma kaikille metsästä, metsänomistamisesta ja metsän hoidosta kiinnostuneille.

metsamme.fi

Samaan aikaan myös:

wemmi.fi

retkellemessut.fi

Vapaa pääsy!

Meton ja Agrologien liiton jäsen! Muutokset vuoden 2019 taskukalenterin merkkipäiviin

TIEDOT METO – METSÄALAN Asiantuntijat ry:n ja Agrologien Liitto ry:n jäsenten merkkipäivistä poimitaan kalenteriin automaattisesti jäsenrekisteristä. Mikäli haluat merkkipäiväsi kohdalle muutoksia, ota yhteys toimistoomme viimeistään tiistaina 15.5.2018 sähköpostilla tiina.eklund@luva.fi tai kirjeellä METO – Metsäalan Asiantuntijat ry, Taskukalenteri, Mikonkatu 8 A, 5. krs, 00100 Helsinki tai puh. 040 7610 175.

Ilmoita viestissä selvästi nimesi ja syntymäaikasi sekä haluamasi muutokset.

Tule metsäalan opiskelijan mentoriksi!

KOULUSSA OPITAAN metsäalan perusteita, mutta metsäasiantuntija on hionut osaamistaan työssään vuosien ajan ja on oman työnsä huipposaaaja.

Mentoroinnissa on tavoitteena jakaa kokeneen ja osaavan mentorin tietoa ja viisautta nuoremmalle. Tavoitteena on edistää nuoren ammatillista kasvua, tutustuttaa opiskelija työelämään ja siellä tarvittaviin tietoihin ja taitoihin.

Voit ilmoittautua mentoriksi Metolle sähköpostiin: metsa@luva.fi. Kerro samalla työnkuvastasi ja omasta erityisosaamisestasi, sekä miksi juuri sinä olisit hyvä mentor opiskelijalle.

Lisätietoja: Jani Akkanen, p. 050 3388 203.



Tule mentoriksi jakamaan kokemustasi.



LOMAILE RAUHASSA. Meto ja Agrologien liitto ovat hankkineet jäsenilleen matkavakuutuksen vapaa-ajan matkoille.

Jäsenillä on matkavakuutus

Meton ja Agrologien liiton jäsenellä on vakuutus vapaa-ajan matkoille. Voit saada myös matkan peruuntumisesta korvauksen.

METO – METSÄALAN Asiantuntijat ry:n ja Agrologien Liitto ry:n jäsenellä on matkavakuutus vapaa-ajan matkoille.

Muista ottaa jäsenkortti matkalle mukaan, sillä se on myös matkustajavakuutuskorttisi. Jos sairastut tai sinulle sattuu matkalla tapaturma, näytä jäsenkorttia Ifin sopimuslääkärillä ja lääkärilaskut tulevat suoraan Ifiin.

Myös jos sairastut ennen lomalle lähtöä, voi vakuutus auttaa: sillä IF:ssä korvataan vuosittain yli 5000 peruuntunutta matkaa. Vakuutuksen piiriin voi

kuulua myös jäsenen lapsen tai lähiomaisen vakava sairastuminen.

TOIMI NÄIN, jos et pysty lähtemään matkalle sairastumisen takia:

1. Hanki lääkärintodistus, josta käy ilmi matkan peruuntumisen syy.
2. Peruuta matka ja selvitä matkanjärjestäjän peruutusehdot, eli korvataanko peruuntumisesta jotakin.
3. Jos olet jo maksanut muita palveluja, kuten vuokra-auton, tarkista, onko niiden peruuttaminen mahdollista.
4. Tee vakuutusyhtiöosi vahinkoilmoitus jäljelle jäävistä kuluista.

Lisätietoja:

Anne Koivisto, henkilökorvausten asiantuntija, If, p. 010 515 8437, anne.koivisto@if.fi

Outi Kärkkäinen, viestintäpäällikkö, If, p. 010 514 1962, outi.karkkainen@if.fi.

Tule tykkäämään Meton Facebook-sivuista!

Löydät Meton uuden Facebook-sivun nimellä METO – Metsäalan Asiantuntijat ry tai @metsaasiantuntijat. Sivuilla on joka päivä uutta ajankohtaista tietoa Meton toiminnasta, metsäammattilaisten tapahtumista, arvontoja ja kilpailuja, avoimia työpaikkoja tai vaikkapa tietoutta metsäammattilaisten historiasta. Kannattaa siis tulla mukaan tykkäämään Meton FB-sivuista!



ICE-kontakti kännykkään onnettomuuden varalta!

IN CASE OF EMERGENCY (ICE) on tunniste, jonka avulla onnettomuuteen joutuneen matkapuhelimesta löydetään lähiomaisen tiedot, jolle onnettomuudesta on ilmoitettava.

Lähiomaisen nimen eteen kannattaa lisätä sana ICE. Esimerkiksi "ICE Pekka" tai "ICE Tuula".

Koska matkapuhelin on useimmiten lukittu, kannattaa kännykkään ladata ICE-sovellus: silloin ICE-kontakti näkyy suoraan lukitusnäytöllä, eikä puhelinta tarvitse avata. Esimerkiksi Punaisen Ristin sovellus on helppokäyttöinen ja ilmainen. ICE tunniste on laajasti käytössä Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.



Meton videot nyt YouTubessa



METON VIDEO kertoo metsäälällä työskentelevistä upeista ja osaavista ihmisistä sekä metsäalan opiskelijoista. Löydät videon nimellä "METO – Metsäalan Asiantuntijat ry". Videon kesto on 3:46 minuuttia.

Voit myös tilata Meton YouTube-kanavan "Metsäalan Asiantuntijat". Kanavalla tullaan julkaisemaan lisää materiaalia lähiaikoina.

Päivitä yhteystietosi helposti

VOIT PÄIVITTÄÄ omat yhteystietosi Meton jäsenrekisteriin e-asioinnin kautta. Lisäksi voit tarkastella jäsenrekisterissä olevia tietojasi sekä ilmoittaa sähköisesti tarvittavista muutoksista.

Näin kirjautut Meton e-asiointiin:

- Mene Luvan internet-sivuille: www.luva.fi
- Vie osoitin ylä laidassa olevan lukon kuvan päälle ja klikkaa sitä
- Valitse avautuvasta valikosta *Meto e-asiointi*
- Ensimmäistä kertaa palveluun kirjautuessa, tee itsellesi tunnukset linkistä *luo ne tästä*

Käyttäjätunnus: jäsennumero ilman numeroa edeltäviä nollia

Salasana: vähintään 7 merkkiä

Muutokset jäsenrekisteriin:

Muokkaa-painikkeen kautta voit ilmoittaa esimerkiksi työsuhdetta koskevista muutoksista.

PUHEENJOHTAJAN BLOGI

Neuvottelukierros loppusuoralla

VIENTITEOLLISUUDESTA SYKSYLLÄ liikkeelle lähtenyt neuvottelukierros on edennyt tasaista tahtia. Metsäteollisuuden kaikista sopimuksista on päästy ratkaisuun. Julkisen sektorin, valtion ja kunnan, päätökset tulivat vaikeiden neuvotteluvaiheiden jälkeen suhteellisen nopeasti. Kaupan ja palveluiden aloilla tilanne on vielä kesken ja esimerkiksi kaupan alalla on sovittelu käynnissä. Kaikesta huolimatta voidaan todeta, että liitto-kohtainen neuvottelukierros on loppusuoralla ja seuraava merkittävä neuvottelukierros käydään vuoden 2019 lopussa ja talvella 2020.

Työtaisteluvaroituksiakin on ollut läpi talven, joten valtakunnansovittelija on ollut tärkeä tekijä. Työtaisteluvaroitukset ovat lähes poikkeuksetta johtuneet työnantajien heikennysesityksistä koskien vuorotyö-, viikonloppu- ja ylityökorvauksia ja järjestelyjä. Lakkopäiviä on ainakin toistaiseksi syntynyt hyvin vähän. Hyväksytyt ratkaisut valtakunnansovittelijalla ovat noudattaneet yleistä linjaa koskien palkankorotuksia.

Meton työehtosopimusneuvottelut ovat myös loppusuoralla. Tällä hetkellä vain Otson ja taimituotannon toimihenkilöiden sopimukset sekä Metsähallituksen yrityskohtainen ratkaisu ovat vielä auki. Otson ja taimituotannon työnantajien uudelleenjärjestäytymisen on viivästyttänyt ratkaisujen syntymistä.

Kaikille muille aloille on jo syntynyt sopimuksia. Metsäteollisuuden sopimusaloilla neuvottelut olivat vaikeat ja menivät loppuvaiheeseen poikki, mutta asiat alkoivat taas liikkua myönteisempään suuntaan Meton asetettujen aikarajojen lähestyessä.

Useisiin Meton sopimuksiin saatiin tekstiparannuksia esimerkiksi palkkausjärjestelmien uudistuksiin ja luottamusmiesten toimintamallisiin. Sopimusalojen jäseniä on informoitu tarkemmin neuvottelujen etenemisestä ja ratkaisujen sisällöistä. Työehtosopimukset on tarkoitettu käytettäväksi ja toteutettavaksi. Kovalla työllä neuvottelupöydissä aikaansaatuja tuloksia pitää nyt hyödyntää. Ole yhteydessä luottamusmieheen tai Meton asiamieheen, jos sinulla on kysyttävää työehtosopimuksesi kirjauksista. Kiitos kaikille jäsenille, luottamusmiehille ja neuvottelukunnille määrätietoisesta työstä neuvottelujen aikana. Olemme melkein maalissa.

Useisiin Meton sopimuksiin saatiin tekstiparannuksia.

Kovalla työllä neuvottelupöydissä aikaansaatuja tuloksia pitää nyt hyödyntää. Ole yhteydessä luottamusmieheen tai Meton asiamieheen, jos sinulla on kysyttävää työehtosopimuksesi kirjauksista. Kiitos kaikille jäsenille, luottamusmiehille ja neuvottelukunnille määrätietoisesta työstä neuvottelujen aikana. Olemme melkein maalissa.

KEMERAN OHJELMAKAUSI on loppumassa. Valmisteleva työ uuden kestävän metsätalouden rahoitusjärjestelmän aikaansaamiseksi on keväällä tulossa ratkaisevaan vaiheeseen. Meto on tässä kysymyksessä aktiivinen ja meillä on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa lopputulokseen. Uudessa järjestelmässä pitää keskittyä metsäsektorin tulevaisuuden haasteisiin. Uuden rahoitusjärjestelmän pitää varmistaa metsien kasvun kehitystä tehokkaammalla nuorten metsien ja suometsien hoidolla. Puuta pitää pystyä kuljettamaan pois metsistä tehokkaasti, eli metsien tieinfraan parantamiseen pitää löytyä kannustimia uudesta rahoitusjärjestelmästä. Uppoamme aika helposti byrokratian suohon Suomessa. Näin ei saa tapahtua metsätalouden kannustinjärjestelmän uudistamistyössä.

Håkan Nystrand

puheenjohtaja METO – Metsäalan Asiantuntijat



Päihteistä johtuvat ongelmat työpaikalla

On arvioitu, että Suomi menettää viisi miljoonaa työpäivää päihteiden takia joka vuosi, mikä tarkoittaa 2,5 työpäivää jokaista työssäkäyvää kohden.

TYÖTERVEYSLAITOKSEN viimeisimmän tutkimuksen mukaan työssäkäyvistä miehistä 39 ja naisista 14 prosenttia kuului alkoholinkäytön suhteen riskiryhmään. Yhteiskunnalle päihteiden haitoista koituu miljardiluokan lasku.

Työntekijän tulee olla työnantajan käytettävissä sovitusti ja tehdä työnsä hyvin ja huolellisesti pitäen omalta osaltaan huolta myös työturvallisuudesta. Nämä työsopimuslain mukaiset velvoitteet pitävät edelleen sisällään sen, että työssä ei saa olla päihteiden vaikutuksen alaisena tai nauttia päihteitä.

Lain mukaan työnantajalla on työnjohto- ja valvontavalta. Työnantaja saa siis antaa työntekoon liittyviä ohjeita ja määräyksiä sekä suorittaa työntekoon liittyvää valvontaa. Direktiovalta ei ole rajaton. Sen on liitettävä työntekoon eli työpaikkaan, työolosuhteisiin, työpaikalla käyttäytymiseen sekä toimintaan, joka liittyy työnantajaan. Lisäksi ohjeiden, käskyjen tai vastaavien tulee olla asiallisia, perusteltuja, kohtuullisia, tasapuolisia eikä valvonta ei saa loukata yksityisyyttä.

Valvonta

Työnantaja ei voi yksipuolisesti tehdä valvontaa, joka rikkoo henkilön

yksityisyyttä. Näitä ovat esimerkiksi lukitun vaatelokeron sekä taskujen tutkiminen. Työnantaja ei voi myöskään pakkottaa puhallus- tai huumausainetestiin eikä valvontakameroita voi asentaa esim. sosiaalituloihin. Työntekijän suostuminen kaapin tutkimiseen tai työterveyden tekemään puhallustestiin toisaalta mahdollistaa niiden käytön. Työnantaja voi pyytää myös poliisilta virka-apua puhallustestiin tai esimerkiksi kaapin tutkimiseen, jos kyseessä on rikosepäily.

Ongelmatilanteita

Päihtyneenä esiintyminen työpaikalla tuo yleensä ongelmia. Siihen on puututtava, mutta rajanveto on haasteellista. Edustustilanteissa on usein sallittua ottaa ”sivistyneesti”, mutta näissäkin tilanteissa rajanveto on vaikeaa. Tapahtumat, jotka eivät ole työaikaa, kuten pikkujoulut, antavat mahdollisuuden nauttia alkoholia vapaasti, mutta niissä ei ole yleensä ongelmana nauttiminen, vaan nauttimisen aiheuttama käytös. Alkoholiperäisiin poissaoloihin on reagoitava varhaisen puuttumisen mallilla ja jos tiedetään, että taustalla on alkoholi, niin työntekijä on ohjattava hoitoon. Näissä tilanteissa korostuu myös työterveyshuollon tuki ja asiantuntijuus.

Huono käytös on usein moiteperuste päihtymisestä ja täten onkin tärkeää, että

työnantajalla on säännöt siitä, kuinka esimerkiksi asiakastilaisuuksissa ja edustustilaisuuksissa tulee käyttäytyä. Näiden sääntöjen rikkomiselle voidaan asettaa seurauksia. Alkoholiin liittyvät ongelmat ovat Suomessa hyvin yleisiä ja ne rinnastetaan sairauden aiheuttamiksi, joten hoito on niiden ensisijainen seuraus.

Nollatoleranssin käyttö

Päihteiden osalta yleistyy käytäntö, jossa työpaikalla otetaan käyttöön ns. nollatoleranssi. Sanktioperusteena se on kuitenkin heikko, koska sen käyttö yksin työsuhteen päättämisperusteena ei onnistu, vaan työntekijän toiminnan tulee olla sellaista, että sen perustella työsuhteen voisi päättää ilmankin nollatoleranssia. Tupakointikiellon rikkomisen moitittavuus on yleensä myös vähäinen, joten seurauksenkin on lähtökohtaisesti oltava lievä.

Työn ja päihteiden käytön suhdetta käsittelevää säädöstä löytyy työterveyshuoltolaista, työsopimuslaista sekä yksityisyyden suojasta työelämässä annetusta laista. Myös HUUGO-ohjelma ja Työturvallisuuskeskus neuvovat päihdeongelmien ennaltaehkäisyssä.

Erkki Eteläaho

Lisätietoa aiheesta:
erkki.etelaaho@luva.fi, p. 0400 636 261

Puuttuminen päihdeongelmaan

1) Direktiovalta

Työnantaja voi työohjeissa antaa määräyksiä liittyen päihteisiin ja tupakkaan lähtökohtaisesti nämä määräykset koskevat työaikaa ja paikkaa sekä esiintymistä työnantajan lukuun.

2) Päihteillä on terveysvaikutuksia, joten niissä on kyse myös työterveydestä

Työnantaja voi toteuttaa varhaisen puuttumisen mallin ja ohjata päihdeongelmaisen hoitoon.

Tupakoinnin suhteen voidaan toteuttaa erilaisia vähentämis- ja lopettamisohjelmia.

3) Sanktiot

Työnantajan vastuulla on päihdeongelmaisen hoitoonohjaus; jos työntekijä vastustaa tätä tai ongelma jatkuu hoidon päätyttyä, on työnantajalla oikeus päättää tai jopa purkaa työsuhde. Joskus myös TES ohjaa menettelytapoja päihdeongelmatilanteessa.

Tupakointi ei lähtökohtaisesti ole kiellettyä eli on oltava ohje tai määräys, jota on rikottu, jotta voi sanktioida.

Päihdetilanteiden oikeuskäytäntöä

- Johtavassa asemassa olevien osalta oikeustulkinta on ankarampaa.
- Nollatoleranssi ei yksin ole riittänyt irtisanomisperusteeksi.
- Varsinkin päihteiden osalta keskeistä on myös moitehistoria.
- On muistettava, että vakavissakin moiteperusteissa mahdollinen annettu varoitus vanhennee noin 1,5 vuoden aikana.
- Suomalaisessa oikeuskäytännössä suhtautuminen päihteisiin on "ymmärrettävää".
- Ennen irtisanomista on aina arvioitava myös muun työn tarjoamisvelvollisuus.
- Tupakointikiellon toistuvakaan ja varoitettu rikkomisen ei riittänyt työsuhteen päättämisperusteeksi, kun tupakoinnilla ei rikottu lainsäädäntöä tms.

Yhteenvetoa päihteiden käytöstä ja työstä

- Vapaa-ajan rajoittaminen on hyvin rajallista.
- Moitetta arvioitaessa otettava huomioon olosuhteet kokonaisuutena.
- Selkeät ja perustellut ohjeet lisäävät moitittavuutta, mm. tietoisuus lisääntyy.
- Alkoholin osalta varhainen puuttuminen ja hoitoonohjaus ensisijaista.
- Pelkkään päihtymykseen ei pidä vedota vaan sen lisäksi mm. häiriökäytökseen, mainemyntäisiin, lakirikkomuksiin, työturvallisuuden vaarantamiseen.
- Alkoholin osalta muun työn tarjoamisvelvollisuus korostuu.
- Kieltojen osalta motivointi suositeltavampaa, mm. kampanjat ja mahdolliset palkinnot.

ORDFORANDES BLOG

Förhandlingsrundan på slutrakan

DEN FÖRHANDLINGSRUNDA som på hösten startade med uppgörelser inom exportindustrin har gått framåt i jämn takt. Skogsindustrins alla avtal är nu också klara. Den offentliga sektorns, stat och kommun, huvudavtal blev också klara förhållandevis snabbt, trots svåra födslovändor. Handelns och tjänstesektorns avtalsområden är ännu öppna och till exempel handelns avtal är nu hos riksförlikningsmannens byrå. Trots allt kan man notera, att den förbundsvisa förhandlingsrundan är på slutrundan och följande förhandlingsrunda kommer att infalla under slutet av år 2019 och vintern 2020.

Det har också varit strejkvarsel under förhandlingarna, så riksförlikningsmannen har varit en viktig faktor under hela rundan. Strejkvarslen har nästan utan undantag berott på arbetsgivarnas förslag till försämringar då det gäller skiftesjobb, veckosluts- och övertidsersättningar och besluts-gången runt de här frågorna. Det har åtminstone hittills förekommit strejker i väldigt sparsam omfattning. Alla godkända förlikningsförslag har följt den allmänna linjen då det gäller löneförhöjningarna.

Metos kollektivavtalsförhandlingar är också på slutrakan. I skrivande stund är det bara avtalen för Otso och plantproduktionen som är öppna. Likaså är det företagsvisa tillämpningsavtalet för Forststyrelsen öppet. Nyorganiseringen av Otsos och plantproduktionens arbetsgivare har fördröjt förhandlingarna. För alla övriga branscher finns det nu nya avtal för Metos medlemmar. Skogsindustrins förhandlingar var svåra och avbröts också i slutskedet, men sakerna började igen röra på sig i positiv riktning då Metos bakre tidsgränser började närma sej.

I många av Metos avtal fick vi textförbättringar till exempel då det gäller förnyelser av lönesystemen och förtroendemännens verksamhetsmöjligheter. Avtalsbranschernas medlemmar har informerats närmare om hur

I många av Metos avtal fick vi textförbättringar.

förhandlingarna framskridit och innehållet i uppgörelserna. Kollektivavtalen är avsedda att användas och förverkligas. De uppgörelser som vi fått till stånd med hårt arbete vid förhandlingsbor-

den bör också dras nytta av. Var i kontakt med din egen förtroendeman eller med Metos ombudsman ifall du har frågor om ditt egna kollektivavtal. Tack till alla medlemmar, förtroendeman, förhandlingsdelegationer för ett målmedvetet arbete under förhandlingarna. Vi är nästan i mål nu.

PROGRAMPERIODEN FÖR nuvarande Kemera, finansieringssystemet för ett uthålligt skogsbruk, håller på att ta slut. Det förberedande arbetet för ett nytt system för finansiering av ett uthålligt skogsbruk kommer in i ett avgörande skede under våren. Meto är aktivt i den här frågan och vi har goda möjligheter att påverka slutresultatet. Vi bör nu koncentrera oss på skogssektorns utmaningar i framtiden. Det nya finansieringssystemet bör trygga skogarnas tillväxtutveckling genom en effektivare ungsogsvård och vård av torvmarksskogar. Virket måste kunna transporteras bort från skogarna effektivt, så det måste finnas morötter för att förbättra skogarnas väginfra i det nya finansieringssystemet. Vi sjunker väldigt lätt ner i byråkratiträsket i Finland. Så får det inte ske i jobbet med det nya systemet för att uppmuntra till ett effektivt skogsbruk.

Håkan Nystrand

Ordförande, METO – Skogsbranschens Experter rf



Vltavan lähteillä

Sumavan kansallispuisto sijaitsee Tsekin tasavallan eteläräjällä. Harvaan asuttu metsäseutu ulottuu Saksan ja Itävallan rajoille. Joukko kuntien metsäasiantuntijoita kävi tutustumassa tähän upeaan alueeseen.

TSEKKIEN KANSALLISJOKI Vltava saa alkunsa Sumavassa. Maan kansalaiset vierailevat innokkaasti joen pienellä alkulähteellä keskellä kaarnakuoriaisten kelottamaa kuusikkoa. Kansallispuiston virkistyskäyttö on runsasta: reppuselkäisiä vaeltajia ja pyöräilijöitä voi reiteillä kohdata kaikkina vuodenaikoina.

Metsää hoidetaan

Luonnonsuojelun ja talouskäytön yhteensovittamiseksi Sumavan metsät on jaettu useisiin eri vyöhykkeisiin, joille on määritelty taso metsänhoidon tehokkuudelle. Kokonaan metsänhoidon ulkopuolelle jätettävät alueet ovat lisääntymään päin, mutta suurimmalla osalla pinta-alasta metsiä voidaan kuitenkin hakata edelleen. Hakatut puut myydään enimmäkseen ulkomaille, Saksan ja Itävallan puolella sijaitseville teollisuuslaitoksille.

Yhdessä naapurimaan puolella sijaitsevien Baijerin metsien kanssa Sumava muodostaa Keski-Euroopan laajimman metsäisen alueen ja sitä kutsutaankin ”Euroopan vihreäksi katoksi”. Ainakin Tsekinmaan katolla todella ollaan, kor-

keus merenpinnasta vaihtelee hieman alle 600 metristä lähes 1400 metriin. Tsekin korkeimmat huiput löytyvätkin juuri tältä alueelta Tatra -vuorten jäätyä viime vuosisadan lopun muutoksissa Slovakian puolelle.

Kuusi alueen valtapuulajina

Sumavassa puut ovat kooltaan vaikuttavia. Kuusten latvat heiluvat parhaimmillaan selvästi yli 50 metrin korkeudessa maan

pinnasta ja hehtaarikohtaiset kuutiomäärät voivat ylittää 1000 m³:n rajan. Puulaji on sama kuin meillä, *Picea abies*. Monokulttuurikuusikoista voidaan puhua, laajoilla alueilla kuusi on ainoa puulaji. Lehtipuita on todella vähän, vain paikoitellen löytyy pyökkimetsiä ja jonkin verran pihlajia.

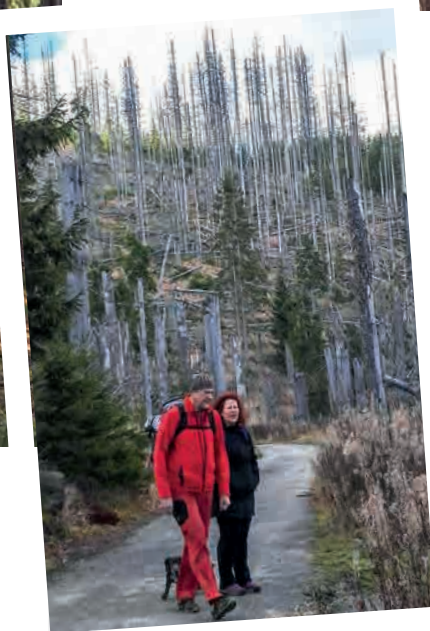
Hirvieläimiä, lähinnä erilaisia kauriita, on todella runsaasti. Puiston henkilökunnan velvoitteisiin kuuluu kannan säätely metsästäen, mutta metsänuudistamisessa mahdollisuudet puulajin vaihtoon ovat silti rajalliset. Yksittäisiä pyökin taimia istutetaan kuusitaimikoihin, mutta ilman aitakehikkoa niitä ei voida jättää. Myös joitakin kokonaan aidattuja lehtipuutaimikoita näkyi teiden varsilta. Vielä parikymmentä vuotta sitten uudistusaloille istutettiin enimmäkseen *Picea abies*ta, mutta nykyisin istutukset tehdään pihtakuusilla tai lehtipuilla tarkkaan taimet suojaten.

Kaarnakuoriaiset ongelmana

Vaikka korkeampiakin huippuja Euroopasta löytyy, tekee vuoristojen topografia Sumavassakin vaikutuksen. Parhailta nä-



VAROKAA. ↑ ”Kaatuvia puita – Kulku omalla vastuulla!” varoittaa kyltti ulkoilijoita kaarnakuoriaisten pystyintappamalta metsäalueella.



köalapaikoilta näkyy vuoria laaksojen takana, niiden takana vielä hieman korkeampia vuoria ja aina vain kauempana harmaina siintäviä huippuja. Kylmän sodan aikaisesta vartiotorista idän ja lännen rajalla näkyvät selkeällä säällä Alpitkin.

Maisemassa on kuitenkin monin paikoin myös jotakin ei-toivottavaa. Kovin usein teiden varsilla tai kaukaisessa horisontissa näkyy todella paljon kuolleita puita. Puistoalueen varajohtaja Jan Kozelin kertoman mukaan tuhon aiheuttajia ovat kaarnakuoriaiset. Meille tuttuun puulajiin iskeytyy tuttu kuoriainen, kirjanpaina. Kirjanpainajat näyttävät Tsekissä olevan tuhonaiheuttajina selvästi ärhäkempiä kuin täällä pohjoisessa. Kun kanta ajoittain runsastuu, kuolevat kuuset laajoilta alueilta hyvin kattavasti. Nuoret puustot säilyvät, mutta vanhemmat puustot muuttuvat kelometsiksi.

Ilmeisenä selityksenä tuhojen mitta-kaavalle on lämpimämpi ilmasto, kahden kuoriaissukupolven kesät ovat yleisiä ja toisinaan saattaa kolmaskin parveilu ehtiä alkamaan ennen syksyn tuloa. Sumavan kansallispuiston tilanne herättää pohdintoja ilmastomuutoksen vaiku-

Horisontissa näkyy todella paljon kuolleita puita.

tuksista meillä: miten siihen pitäisi varautua metsänhoidossa? Myös ajankohtaiset hiilinielukykykysymykset tulevat ajatuksiin: kelokuusikoissa on miljoonia tonneja hiiltä, joka väistämättä vapautuu lahoamisen myötä.

Metsänhoitoa jo 1700-luvulta

Suomessa ollaan ylpeitä metsänhoidon pitkistä perinteistä. Syystäkin toki, mutta osattu on muuallakin. Metsien hoitoa on Jan Kozelin kertoman mukaan harjoitettu Tsekinmaassa jo 1700-luvulta lähtien.

↑ LEHTIPUU. Runsaat kauriskannat rajoittavat puulajin vaihtoa. Lehtipuut aidataan aina kasvuunlähden varmistamiseksi.

↖ JÄTTILÄISIÄ. Iso mies ja valtava puu. Tämän terveen kuusikon latvat halkovat taivasta yli 50 metrin korkeudessa.

← KUOLEMA. Kelottuneita metsiä on silmankantamattomiin. Tappaja on meillekin tuttu kuoriainen; kirjanpaina.



Asfaltoitujen, kapeiden metsäteiden varsilla kiemurtelee kaivantoja, jotka ensi silmäyksellä näyttävät hieman isommilta tien ojilta. Ne on kuitenkin aikanaan kaivettu puiden uittoa varten ja verkostoon on kuulunut tunneleitakin. Vanhan uittotunnelin suuaukon kiveykseen on hakattu vuosiluku 1823.

Metsäteillä liikuttaessa vastaan tulee myös nykypäivän työmaita. Toissaa on metsureita, monitoimikoneita ja ajokoneita kuten meilläkin. Hankalimpien puunkorjuukohteiden eteen sattuessa menetelmät ovat meille lähinnä ”TV:stä tuttuja”. Jyrkiltä maastonkohdilta tai liian pehmeiltä maapohjilta puut vedetään vinssamalla. Vinssausasemat ja vajjerilinjastot ovat arkea Sumavan metsänhoidossa.

Olosuhteiden erilaisuus on johtanut erilaisiin ratkaisuihin, mutta pohjimmiltaan isot kysymykset taustalla ovat samoja kuin Suomessa. Metsänhoidon ja puunkorjuun ratkaisuissa on sovitettava yhteen erilaisia tarpeita ja erilaisia kestävyysnäkökulmia hyvästä taloudenpidosta lajistonsuojeluun.

Teksti: Tommi Granholm
Kuvat: Tommi Granholm ja Markus Niemelä

Meton golfturnaus kesäkuussa tahkolla!

Perinteinen Meton golfturnaus järjestetään 14.-15.6.2018 Nilsissä, Tahkovuoren New Coursella. Kokoon-tuminen Golden Resortissa, Kultapallo 1, 73310 Tahkuvuori.

1. päivän ohjelma 14.6.2018

8.00–9.00 Aamupala ja ilmoittautuminen, 9.00 Turnausinfo, 10.00 Turnaus alkaa Lounas kierroksen päätyttyä

Meto info ja palkintojen jako tulosten selvityä n. klo 15.00–16.00

Henkilökohtaisen kilpailun metolainen voittaja saa pokaalin lisäksi viikon lahjakortin Pomoselkään Saariselälle. Lisäksi muita hyviä palkintoja!

Palkintojen jaon jälkeen siirtyminen Golden Resortin huviloihin, joissa saunominen. Päivällinen, sauna- ja ruokajuomat paikan päällä sopien.

2. päivän ohjelma 15.6.2018

Joukkuekilpailu (Scramble 2-hengen joukkueilla) pelataan Tahkon New Coursella.

8.00–9.00 Aamupala, 9.00 Joukkuekilpailu alkaa

Kilpailun jälkeen lounas ja palkintojen jako. Joukkuekilpailun voittajakaksikko saa omat pokaalit.

Turnausmaksu, joka sisältää aamupalan ja ruokailun 50 €/henkilö ja 100 €/henkilö/ molemmat kisat ja kahden päivän ruokailut. Turnausmaksu maksetaan 31.5.2018 mennessä Meton tilille FI37 5780 0720 008346 OKOYFIHH ja viitteellä: osallistujan nimi.

Majoitukset jokainen varaa itse Golden Resortista puh. (017) 483 200. (Alustavat hinnat, tarkentuvat myöhemmin: hinta 55 €/henkilö/2 hh/vrk ja 85 €/henkilö/1hh/vrk.)

ILMOITTAUTUMINEN VIIMEISTÄÄN

31.5.2018

Turnaus: toimisto@tahkogolf.fi, tai puh. 0600 550 740. Ilmoittautumisen yhteydessä mainitse seuraavat asiat:

– Osallistutko molempiin kilpailuihin ja 2. päivän joukkue, jos tiedossa, tarvittaessa muodostetaan sopivat joukkueet

– Oma seura

– Tasoitus

Majoitukset: Tahko-Chalet myyntipalvelu puh. (017) 483 200

Lisätietoja: Markku Varis/Meto, puh. 044 7616 446, Risto Nurmela, puh. 0400 564 654
TERVETULOA!

METON ALUEYHDISTYSTEN VUOSIKOKOUKSET

METO HäME

METO Häme ry:n vuosikokous pidetään maanantaina 16.4.2018 klo 18.00–19.00 paikana Tammelan Eräkeskus (Metsäkouluntie 60, 31350 Liesjärvi). Kokouksen jälkeen on ruokailu. Kokouksessa käsitellään sääntömuutosesitys ja valitaan uusi johtokunta. Tilaisuudessa mukana Meton neuvottelupäällikkö Erkki Eteläaho.

Pirkanmaan Metsäurheilu ry:n eli PIMU:n vuosikokous samassa paikassa klo 16.30–18.00.

METO KAINUU

METO Kainuu ry toivottaa jäsenet tervetulleiksi vuosikokoukseen lauantaina 21.4.2018 Kajaanin keilahalli Puistoon (Lönnrotinkatu 1). Aloittelemme päivän klo 12.00 herkuttelellä pizzalounaan, jonka jälkeen vuorossa vuosikokous. Lopuksi kisailaan uudistuneessa keilahallissa yhdessä Kainuun Agrolögiin kanssa. Vuosikokouksessa valitaan uusi johtokunta seuraavalle neljälle vuodelle sekä muut sääntömääräiset asiat.

METO KESKI-POHJANMAA

METO Keski-Pohjanmaa ry:n vuosikokous pidetään keskiviikkona 21.3.2018 klo 17.00 Opetusravintola Kokkolinnassa (Isokatu 1, Kokkola). Kokouksessa käsitellään sääntömuutosesitys ja valitaan uusi johtokunta. Tilaisuudessa mukana Meton järjestöpäällikkö Ilpo Puputti.

METO KESKI-SUOMI

Tervetuloa METO Keski-Suomi ry:n vuosikokoukseen perjantaina 23.3.2018 klo 16.30 alkaen Hotelli Versoon (Kauppakatu 35, 40100 Jyväskylä). Vuosikokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Meton puheenvuoron ajankohtaisista asioista pitää neuvottelupäällikkö Markku Varis.

Kokouksen jälkeen tarjoamme teatterillan (avec) Jyväskylän kaupunginteatterilla. Katsomme Daniel Katzin romaaniin perustuvan ja Tommi Auvisen ohjaaman riemukkaan musiikkiteoksen esityksen ”Kun isoisa Suomeen hiihti”. Teatterin väliajalla tarjoamme kahvit.

Ilmoittautumiset vuosikokoukseen ja teatteriin sunnuntaihin 18.3.2018 mennessä: Petri Leinonen, p. 044 5441 429, p.leinonen@gmail.com. Sähköpostikutsu on lähetetty aiemmin.

METO LAPPI

METO Lappi ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään Rovaniemellä Sokos Hotel Vaakunassa (Koskikatu 4) lauantaina 14.4.2018 klo 16.00 alkaen. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, alueyhdistysten uudet mallisäännöt, valitaan

johtokunta kaudelle 2018–2021 ja päätetään lomakiinteistö Pirttirannan myynnistä.

Kokoukseen osallistujien kesken arvotaan Pomoselkä -paketti. Kokouksen jälkeen päivällinen Frans&Cherie ravintolassa. Tilaisuudessa mukana Meton neuvottelupäällikkö Erkki Eteläaho.

Ruokailua varten ilmoittautuminen viimeistään 6.4.2018 mennessä METO Lappi ry:n rahastonhoitaja Outi Petreliukselle: outi.petrelius@pp1.inet.fi, p. 040 5864 196.

METO POHJOIS-POHJANMAA

METO Pohjois-Pohjanmaa ry:n vuosikokous pidetään perjantaina 6.4.2018 klo 18.00 paikkana hotelli Cumulus Oulu (Kajaaninkatu 17). Vuosikokouksasioiden lisäksi kokouksessa valitaan yhdistyksen johtokunnan jäsenet sekä päätetään yhdistyksen sääntömuutoksista.

ALUEYHDISTYSTEN TAPAHTUMIA:

METO HäMEEN KESÄMATKA LATVIAAN

METO Häme järjestää jäsenilleen (+avec) ja TAMK:n opiskelijoille matkan Latviaan 10–13.8.2018. Matkalle voi tulla muitakin, jos paikkoja on vapaana.

Pe 10.8.2018 Bussin ajoreitti: lähtö aamuhämärissä Tampereelta. Tarkempi ajoreitti ja aikataulu ilmoitetaan ilmoittautumisen yhteydessä. Ajo Pärnun kautta Riikaan, ruokailu matkalla. Yö hotelli Roma, Latvia.

La 12.8.2018 Suomalaisten jääkärien jäljille. Klappaincieems ensimmäisen maailmansodan pohjoisin piste, Aa-joki jääkäreiden taistelupaikka. Lauman metsä ja mehiläispuisto, saha ja keittolounas matkalla. Ajo hotelli Royal Fontaineen Liepajaan, jossa ruokailu ja yöpyminen.

Su 12.8.2018 Liepajan kirkko, missä jääkärit vanhoivat valan, sekä urkukonsertti kirkossa. Terein lähellä lounas. Skruna neuvostoaikainen tutkakeskus, Salduksen tori ja kuuluisia lehmäkarkkeja. Yö hotelli Porto Resort Lilaste, jossa ruokailu ja pieni kylpylä.

Ma 13.8.2018 Ajo Tallinaan, matkalla lounas. Matkalla tutustumme mm. Munchausen luontopolkuun. Klo 18.30 Tallina-Helsinki Eckerö Finlandialla ja kotia kohti.

Matkan hinta: Meton jäsenille 295 € 2h/ huone, Tamk:n metsäalan opiskelijat 200 € 2h/ huone. Avecit ja ei jäsenet 395 € 2h/ huone. Kaikille yhden hengen huoneliisa 100 €. Hinnat sisältävät matkat, hotellit, aamupalat ja ohjelman mukaiset ruokailut.

Osallistujilla täytyy olla passi tai EU:n henkilökortti (ajokortti tai kelakortti ei käy) ja laivayhtiötä varten syntymäaika. Matkan toteutuminen vaatii vähintään 30 henkilöä.

Ilmoittautumiset tiistaihin 15.5.2018

mennessä: Samuli Notko, p. 0400 2059 95, samppa.notko@gmail.com tai Reijo Jokela, p. 050 4322 604, reijo.jokela@elisanet.fi

TYÖTTÖMYYSKASSA TIEDOTTAA

Aktiivimalli tuli voimaan 1.1.2018

TYÖTTÖMIEN AKTIIVISUUTTA alettiin seurata 1.1.2018. Tämä tarkoittaa sitä, että työttömän työnhakijan on täytettävä 65 etuuden maksupäivän tarkastelujakson aikana aktiivisuusedellytys, jotta hänelle voidaan maksaa etuutta täysimääräisenä tarkastelujaksoa seuraavat 65 maksupäivää. Maksupäivillä tarkoitetaan päiviä, joilta maksetaan työttömyyspäivärahaa täytenä, soviteltuna tai vähennettynä. Mikäli työnhakija ei täytä aktiivisuusedellytystä, hänen työttömyystuutensa tasoa leikataan 4,65 prosenttia seuraavan 65 etuuden maksupäivän ajan.

Vuoden alussa etuutta saavilla 65 maksupäivän tarkastelujakso alkaa 1.1.2018. Tämän jälkeen tarkastelujaksot alkavat sitä mukaa, kun työtön alkaa saada työttömyyspäivärahaa. Seuraava 65 maksupäivän aktiivisuuden tarkastelujakso alkaa edellisen jakson päättyessä. Lisäksi työssäoloehdon täytyessä, yli 2 viikkoa kestäneen kokoaikatyön tai karenssin jälkeen, tarkastelujakso alkaa alusta ja etuutta maksetaan täytenä seuraavat 65 maksupäivää.

Työttömyyskassa seuraa aktiivisuutta

Aktiivisuusedellytys täyttyy, jos 65 maksupäivän aikana:

- on työssä yhteensä yhden palkansaajan työssäoloehtoviikon verran eli 18 tuntia
- ansaitsee yritystoiminnassa yhteensä vähintään 23% yrittäjän työssäoloehto-vaaditusta kuukausiansiosta (2018: 241,04 euroa)
- on yhteensä 5pv työllistymistä edistävissä palvelussa tai
- 5pv muussa työvoimaviranomaisen järjestämässä työllistymisedellytyksiä parantavassa palvelussa tai toiminnassa tai
- 5pv muussa työpaikalla tai työllistymiseen liittyen toteutettavassa rekrytointia tukevassa toiminnassa, jonka ajalta maksetaan työttömyysetuutta.

Yhdistelmiä edellä mainituista aktiivisuuden osoittamisen tavoista ei voida laskea yhteen.

Aktiivimalli ei koske henkilöä, jolla on työkyvyttömyyseläkehakemus vi-

reillä tai joka saa työkyvyttömyyden tai vamman perusteella myönnettyä etuutta. Mallia ei myöskään sovelleta omais- tai perhehoitajina työskenteleviin. Kokoaikaisesti lomautettujen ja lyhennettyä työviikkoa tekevien aktiivisuutta aletaan seurata vasta, kun kokoaikainen lomautus on kestänyt yhdenjaksoisesti vähintään 64 päivää. **Mikäli olet päivärahan saajana sekä omais- tai perhehoitaja, saat etuutta työkyvyttömyyden tai vamman perusteella tai työkyvyttömyyseläkehakemuksesi on vireillä, ilmoita siitä viipymättä kassaan.**

Aktiivimallin myötä työttömyyden alussa asetettava korvaukseton omavastuu-aika lyheni seitsemästä päivästä viiteen.

Liikkuvuusavustus laajeni

Vuoden 2018 alusta lukien liikkuvuusavustusta on voitu maksaa myös alle 18 viikkotunnin osa-aikatyöhön sekä työsuhdetta edeltävään koulutukseen.

Liikkuvuusavustuksen tarkoituksena on kannustaa ottamaan työtä vastaan pitkän matkan päästä eli korvata työmatka- ja muuttokuluja. Se on peruspäivärahan suuruinen, 32,40 euroa päivässä. Liikkuvuusavustusta maksetaan enintään viideltä päivältä viikossa.

Liikkuvuusavustus laajeni vuoden 2018 alussa niin, että avustusta voi muuten edellytysten täytyessä saada myös alkavaan työhön liittyvän koulutuksen perusteella sekä sellaiseen osa-aikatyöhön, jossa työaika on alle 18 tuntia viikossa. Osa-aikatyöhön liikkuvuusavustusta maksetaan tehdyiltä työpäivil-

tä. Liikkuvuusavustusta ei voi saada enimmäiskesto- ja pidemmältä ajanjakso- lta, vaikka etuutta maksettaisiin vain yksittäisiltä päiviltä.

Perheellisillä liikkuvuusavustuksen taso nousi, sillä etuuteen voidaan vuoden alusta lukien maksaa lapsikorotusta ansiopäivärahan tapaan. Liikkuvuusavustukseen voi lisäksi saada korotusosan, mikäli työpaikka tai työhön liittyvän koulutuksen järjestämispaikka sijaitsee yli 200 kilometrin päässä asuinpaikasta tai muuttoa edeltävästä asuinpaikasta.

Korotusosa työmatkan pituuden perusteella on 4,74 euroa päivässä.

Liikkuvuusavustuksen hakijaa helppottaa se, että etuutta voi vuoden 2018 alusta lukien hakea myös koulutuksen tai työn jo alettua. Tähän asti liikkuvuusavustusta on tullut hakea ennen työsuhteen alkamista. Jatkossa liikkuvuusavustuksen hakemista koskee sama 3 kuukauden määräaika kuin ansiopäivärahaa.

Alkavan työn kesto vähintään	Liikkuvuusavustusjakson enimmäiskesto
2 kk	30 päivää
3 kk	45 päivää
4 kk	60 päivää

Ansiopäivärahaa yrittäjyyden alkukuukausina

Työttömän yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta arvioidaan jatkossa vasta 4 kuukauden kuluttua yritystoiminnan aloittamisesta.

Työttömänä aloitetun yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei vuoden 2018 alusta lukien arvioida neljän ensimmäisen kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta. Työtön voi näin ollen jatkossa saada ansiopäivärahaa ainakin neljän kuukauden ajan yritystoiminnan aloitettuaan. Yritystoiminnan tulot vähentävät ansiopäivärahan määrää soveltua koskevien säännösten mukaisesti. Jos yritystoiminta katsotaan neljän kuukauden jälkeen sivutoimiseksi, voidaan ansiopäivärahaa edelleen maksaa. Päätoimiseksi yrittäjäksi katsotun oikeus ansiopäivärahaan lakkaa.

Agrologien sijoittumistutkimus

Keskipalkka ja vastavalmistuneiden työttömyys ovat nousussa.

AGROLOGIEN LIITTO lähetti vuoden alussa kyselyn 2017:lle v. 2016 valmistuneille AMK-agrologille. Vastausprosentti oli 43 %, naisten osuus vastaajista 60,7 % ja vastaajien keski-ikä 29 v. Palkkatyössä vastaajista oli 60,7 %. Vastaukset jakautuivat maantieteellisesti tasaisesti; eniten vastaajia oli Keski- ja Pohjois-Suomesta, vähiten Lounais-Suomesta.

Tiedustelimme vastaajien työllisyystilannetta 1.1.2018.

Keskipalkka nousussa

Palkkatöissä päätoimisesti (yli 35 h/vko) olleiden keskipalkka oli 2584 €/kk (n=39), kun kaikkien vastaajien keskipalkka oli 2312 €/kk. Naisten (yli 35 h/vko) keskipalkka oli 2450 €/kk ja miesten 2724 €/kk. Tässäkin, kuten useamman edellisenkin vuoden tutkimuksessa, miesten ja naisten palkkaero oli kolmen sadan euron tietämillä. Poikkeuksen muodostaa v. 2017 tulos, jolloin naisten keskipalkka oli miehiä korkeampi. Keskipalkkaa parempi mittari on mediaanipalkka (keskimmäinen palkka), joka tässä tutkimuksessa oli 2500 €.

Ammattikorkeakoulukohtaisessa vertailussa kolmen kärki olivat Seinäjoen

ammattikorkeakoulu (2683 €/kk), Hämeen ammattikorkeakoulu (2669 €/kk) ja Yrkeshögskolan Novia (2650 €/kk). Pienin keskipalkka oli Karelian ammattikorkeakoulusta valmistuneilla (2267 €/kk).

Työnantajakohtaisessa vertailussa korkein palkkataso oli teollisuudessa ja liikelaitoksissa, jossa keskipalkka oli 2930 €/kk. Toiselle sijalle ylsi valtio (ELY-kes-

Työnantajakohtaisessa vertailussa korkein palkkataso oli teollisuudessa ja liikelaitoksissa.

kus, maataloustutkimus, muu valtion toimi) 2875 euron keskikuukausipalkalla. Kolmanneksi sijoittui maatalouden ulkopuolinen ala (2583 €/kk).

Maatalouden ulkopuolinen ala suurin työllistäjä

Palkkatyössä 1.1.2018 vastaajista ilmoitti olevansa 61 %. Päätoimisia maatalousyrittäjiä vastaajista oli 7,9 % ja sivutoimisia maatalousyrittäjiä 10 % vastaajista. Suurimmat työllistäjät tässä tutkimuksessa olivat maatalouden ulkopuolinen ala (17,6 %), maatalouskauppa (13,7 %) ja jae-

ProAgria ja maatila (muu kuin kotitila).

Palkkatöistä olevista 57,2 % työllistyi jo ennen valmistumistaan ja 21,4 % työllistyi heti valmistuttuaan. Valmistumisen jälkeen työllistyi 21,4 % vastaajista ja keskimäärin aikaa työpaikan löytymiseen kului neljä kuukautta.

Vakituksessa ja toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa vastaajista oli 60,4 %. Määräaikaisia ja päätoimisia työsuhteista oli 18,9 %, osa-aikaisia 15,1 % ja loput 5,7 % tunti- ja provisiopalkkaisia.

Vastavalmistuneiden työttömyys nousussa

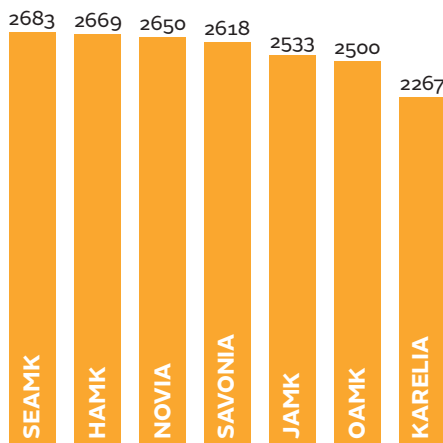
Vastavalmistuneiden työttömyys näyttäisi olevan edelleen nousussa ja vastaajista 13,6 % ilmoitti olevansa työttömänä. Heistä puolet asui Pohjois-Suomessa. Työttömistä 67 % oli naisia.

Tiedustelimme myös jatko-opintointoa, ja suurin osa (60 %) vastaajista ilmoitti, ettei heillä ole jatko-opintosuunnitelmia ainakaan tässä vaiheessa. Jatko-opinnoista kiinnostui eniten ylemmän amk-tutkinnon suorittaminen (14,5 %). Toiseksi eniten kiinnostui MMM-tutkinnon suorittaminen (10,8%).

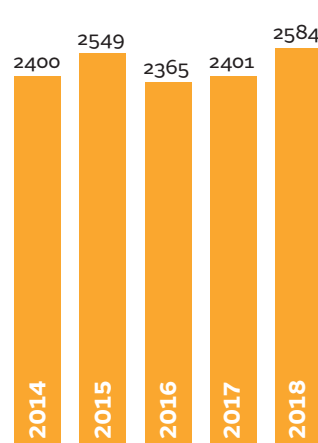
Lopuksi tiedustelimme valmistuneiden työllistymismahdollisuuksia koulutusta vastaavalla alalla. Hyväksi tai erittäin hyväksi tilanteen arvioi 43,2 % vastaajista ja huonoksi tai erittäin huonoksi joka viides vastaaja.

Katja Rajaoja

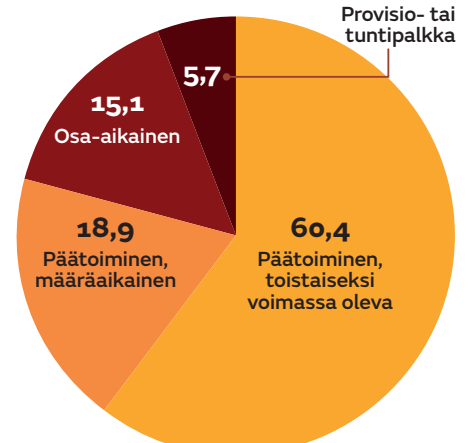
Vuonna 2016 valmistuneiden keskipalkka (€/kk) ammattikorkeakouluittain



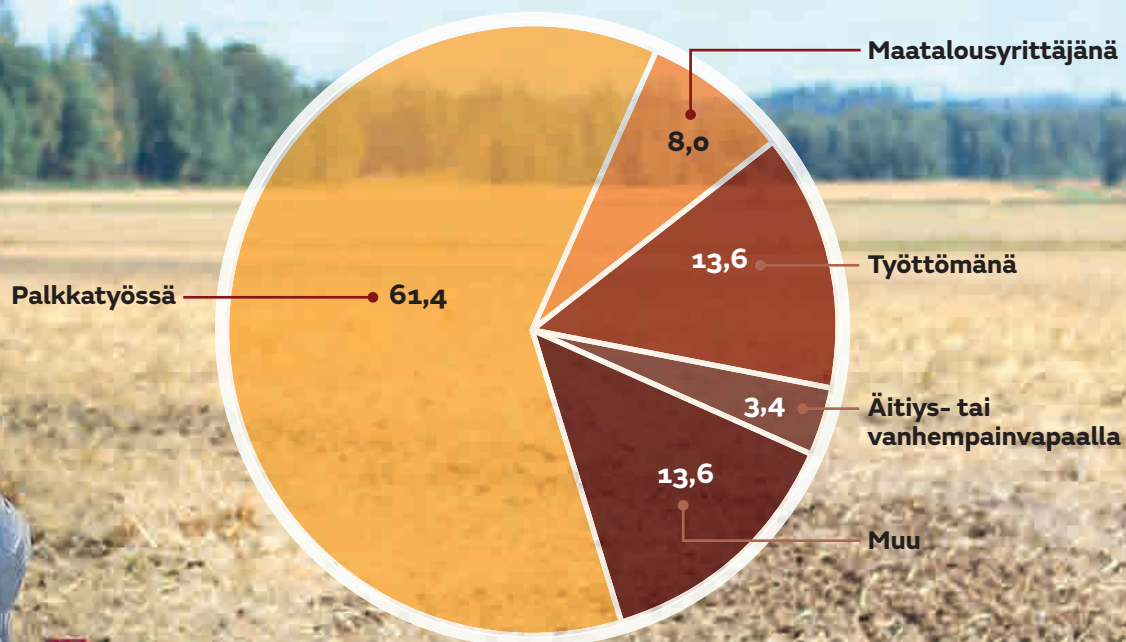
Valmistuneiden AMK-agrologien keskipalkka (€/kk) 2014–2018



Vuonna 2016 valmistuneiden työsuhteen laatu (%)



Vuonna 2016 valmistuneiden
AMK-Agrologien tilanne 1.1.2018 (%)



Itsenäisyyspäivänä myönnetyt kunniamerkit agrologeille

Vapaudenristin ritarikunta

Itsenäisyyspäivänä 6.12. palkittiin 3. luokan Vapaudenristillä maanpuolustuksen hyväksi tehdyssä työssä ansioitunut Suomen Sotaveteraaniliiton toiminnanjohtaja, agrologi Markku Seppä Mäntsälästä.



Markku Seppä

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikunnat

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien suurmestari on päättänyt antaa ainakin seuraaville ansioituneille agrologeille seuraavat kunniamerkit 6.12.2017:

Suomen Leijonan ritarimerkki

Brinkas, Henri Sven Erik, lantbruksföretagare, Pyttis; Karjalainen, Katri Elina, varatoimitusjohtaja, Joensuu

Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi

Schulman, Max O. G., vilja-asiamies, Lohja; Talkara, Ari Tapani, toimitusjohtaja, Pukkila; Yli-Rahnasto, Sami Matti, maatalousyrittäjä, Kauhajoki

Suomen Leijonan ansioristi

Ahde, Asko Juhani, maatalousyrittäjä, Lappajärvi; Kemppainen, Timo Antero, isännöitsijä, maaseutuyrittäjä, Pihtipudas; Korhonen, Hannu Kalevi, maaseutuasiantuntija, Mikkeli; Köngäs, Jukka Pekka, maanviljelijä, Tervola; Lehtiniemi, Olavi Antero, maatalousyrittäjä, Hausjärvi; Mulari, Keijo Olavi, maa- ja metsätalousyrittäjä, Suomussalmi; Norismaa, Minna Maria, kotieläintuotannon erityisasiantuntija, Polvijärvi; Rahja, Esa Juha, maanviljelijä, Kalajoki; Sangi, Leea Marjatta, maatalousyrittäjä, Liminka; Setänen, Arvo Ilmari, taloustirehtööri, Sastamala; Vilja, Marja Sisko, tutkija, Hyvinkää

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein

Ala-Rohdainen, Jarkko, mela-asiamies, Rauma; Helin, Sirpa Tuulikki, tuotantoneuvoja, Jyväskylä; Jokikokko, Markku Antero, tarkastaja, Jääli; Karjalainen, Erkki Olavi, maanviljelijä, Mäntyharju; Kouvo, Juha Erkki, maatalousyrittäjä, Punkalaidun; Laine, Jari Tapani, lehtori, Asikkala; Leinonen, Veli Erkki, agrologi, Vaala; Mähönen, Vuokko Tuulikki, talousasiantuntija, Joensuu; Nokkonen, Maija Annikki, maksatusasiantuntija, Mikkeli; Ollila, Elisa Susanna, tuotantoeläintalouden kouluttaja, Orimattila; Pajari, Tarja Helena, yritysasiantuntija, Savonlinna; Pajukoski, Ari Juhani, maksatus-tarkastaja, Orivesi; Parviainen, Heikki Pekka, asiakkuuspäällikkö, Lapinlahti; Putula, Hannu Olavi, IT-asiantuntija, Alavus; Suominen, Päivi Hannele, maatalousyrittäjä, Karvia; Vallinhovi, Sari, erityisasiantuntija, Isokyrö

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali
Keränen, Osmo Petteri, tutkimusmestari, Siikajoki; Nikula, Timo Kalevi, tutkimusmestari, Jokioinen; Westerlund, Rikard Magnus, mjölk-instruktör, Kimitoön.

Innolla uusiin haasteisiin

Agrologien Liiton toiminnanjohtajaksi helmikuun alussa valittu Anne Laitinen esittäytyy.

TÄMÄ TAIVAS, tämä maa, sillä arvoa on pysyvää. Tämä taivas, tämä maa, sukupolvelta toiselle jää.”

Valmistuin agrologiksi Tarvaalasta kaksikymmentä vuotta sitten ja jaan edelleen opiskelijatovereideni kanssa saman arvomaailman ja yhteenkuuluvuuden tunteen sukupolvien ketjussa.

Olen 43-vuotias vihtiläinen, mutta alkujaan Keski-Suomesta Viitasaarelta. Lapsuudenkodissani ei ollut hevosia, mutta hevosvoimia kylläkin puutavara-autojen muodossa.

Valmistuin agrologiksi 1997 pääaineena yritystalous. Opiskelu on aina kiehtonut ja olen työni ohessa lkenut tradenomiksi (AMK) Ahlmanilta vuonna 2000 pääaineena maaseutuelinkeinojen markkinointi. Johtamisen ammattitutkinnon suoritin Hämeen ammattikorkeakoulussa vuonna 2012. Tällä hetkellä harrastan oikeustieteiden opiskelua Hämeen Kesäyliopiston/Itä-Suomen Yliopiston yhteistyössä toteutetussa koulutuksessa.

Olen työskennellyt hevosten parissa koti- ja ulkomailla. Vuodesta 1999 alkaen olin kymmenen vuotta Suomen Hippoksessa töissä, alkuun käynnistämässä raviurheilun nuorisotyötä ja sittemmin hallinnollisten tehtävien parissa yhteyskoordinaattorina.

VIIMEISET YHDEKSÄN vuotta olen työskennellyt hevosalan yhteistyö ja edunvalvontaorganisaatio Hippoliksessa. Vaikka olen toiminnanjohtajana vastannut taloudesta ja hallinnosta, niin yhtä lailla kädet ovat olleet savessa käytännön tasolla niin edunvalvonnan, viestinnän kuin kehittämisen kentällä. Olen saanut olla seuraamassa maaseudun ja kaupungin rajapinnassa uudistuvaa toimialaa. Maaseutua ja maataloutta olen katsonut erityisesti hevosalan ja sen yrittäjien sekä neuvonta- ja kehittäjätehtävien näkökulmasta. Työssäni olen päässyt toimimaan laajalla kentällä eri sidosryh-



Juha Erola

Anne Laitinen siirtyy liiton palvelukseen 1. huhtikuuta ja aloittaa toiminnanjohtajan toimessa 1. toukokuuta, jolloin nykyinen toiminnanjohtaja Esko Lappalainen siirtyy eläkkeelle.

”Jaan edelleen opiskelijatovereideni kanssa saman yhteenkuuluvuuden tunteen sukupolvien ketjussa.”

mien kanssa, aina Kuntamarkkinoista Hevosvaltiopäiville ja European Horse Network –verkostoon.

Työni vastapainoksi harrastan liikuntaa, niin hiihtoa, juoksua, laskettelua kuin ratsastusta. Lisäksi varsinkin pohjoismaiset dekkarit vievät ajatukset tehokkaasti irti arjesta. Parasta green-carea ja mielen rauhoittumista saan tuiilta lenkkipoluilta – samoin perheen kanssa touhuaminen.

Työni on ollut mielenkiintoista ja mielenkiintoisia haasteita odotan tulevaltakin tehtävältä. Esko on luotsannut Agrologien Liittoa pitkän taipaleen ansiokkaasti. Hyvillä ja nöyryin mielin lähdän ottamaan oppia ja viestikapulaa häneltä keväällä.

Kevätauringon lämmittäessä pääsen suuntaamaan katseet agrologien kentälle.

Anne Laitinen



TERVETULOA MEILLE KYLÄHÄN JA SAMALLA KATTOMAHAN PANDOJA 30.6-1.7.2018 ÄHTÄRIIN ETELÄ-POHJANMAALLE

Ohjelma lauantaina 30.6.2018

9.30	Kokousedustajat kokoontuminen ja kokouskahvit, Mesikämmensali
10.00-12.00	Edustajiston kokous
12.30	Lounas
13.30	Lähdöt päivän kohteisiin
17.00-19.00	Rantasauna lämpöisenä
20.00	Päivällisbuffa

Illan ohjelmasta vastaa Veepee Lehto.

Majoitus on varattu Hotelli Mesikämmeneen

Hinta: 1 hh 112 €/vrk
2hh 122 €/vrk

Lisävuode aikuiset 40 €, lapset 20 €.

Hinnat sisältävät aamiaisen ja aamukylpylän.
Huoneita on varattu myös perjantai-lauantaiyölle,
perjantaina Ähtäriin saapuville.
www.hotellimesikammen.fi

Päivän kulku

Lauantain edustajiston kokouksen jälkeen aloitetaan yhteisellä lounaalla Hotelli Mesikämmenessä 12.30. Lounaan hinta 13,90 €.

Päiväretkenä on tutustuminen Ähtärin eläinpuistoon.

Liput: Pandatalo 30 €/hlö

Eläinpuisto 20 €/hlö

Yhteislippu eläinpuisto + pandat 36 €/hlö
(pandoilla aikaslotti)

www.ahtarizoo.fi

Toisena vaihtoehtona on tutustuminen Kantonien maatalaan ja Tankki Oy:hyn www.tankki.fi 20 €/hlö
Retkien jälkeen on varattuna Ähtärin leirintäalueen sauna klo 17-19.

Iltaohjelma alkaa päivällisbuffetilla, hinta 25 €/hlö.

Ilmoittautumiset 6.6.2018 mennessä

www.luva.fi/agrologit/tapahtumat/

Lisätiedot: Arja Ala-Luoma 0505706300

YHTEISTYÖSSÄ:

Agrologit

POP Pankki
Tiistentaan Osuuspankki

FinnLacto oy

Luonnonvara-ala purjetuudessa Savonmualla

Tämäkertainen MTK-STTK-maakuntatapaaminen järjestettiin Kuopion seudulla teemalla Suomi kasvaa ja menestyy – näin meillä Savonmualla.

MAAKUNTATAPAAMINEN aloitettiin tietysti Pohjois-Savon Maakuntatalosta, jossa maakuntajohtaja Marko Korhonen, ylijohdaja Kari Virranta ja Kuopion vastavalittu kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen valottivat maakuntauudistuksen valmistelujen tilaa Pohjois-Savossa.

Tuhansia sopimuksia menee uusiksi ja 13 500 työntekijän työnantaja vaihtuu uudistuksen yhteydessä.

–Valmistelu on hyvässä vauhdissa, joskin maakuntauudistuksen lykkääntyminen vei painetta pullosta, harmitteli maakuntajohtaja Korhonen.

Maakuntauudistuksessa uusiin puihin menevistä lomitussasioista keskusteltiin Siilinjärven Toivalassa agrologien Heikki Vartiainen ja Hanna-Liisa Nousiainen lypsykarjatilalla. Tilalla on viljelyksessä 150 hehtaaria ja kahdella robotilla lypsettävänä käy noin 100-päinen karja. Keskituotos oli viimevuonna yli 11 000 kiloa vuodessa, vaikka karjassa on paljon ensikoita.

Yrittäjäpari pyrkii pitämään lomaomikeutensa.

–Ammattitaitoinen lomittaja on kullanarvoinen. Valitettavasti lomittajien vai-

tuminen on tuonut epävarmuutta lomitukseen totesi Hanna-Liisa Nousiainen.

MAASEUTUMATKAILUSTA JA maaseudun kasvupalveluista keskusteltiin Uudistalon maatilamatkailutilalla Jännevirralla. Maatilamatkailun ohessa Eeva-Riitta ja Jyrki Happonen tilalla tuotetaan Highland Cattle -luomulihaa ja luomukasviksia tilan ruokavieraalle.

Eeva-Riitta Happonen nosti esiin jaksamisen, josta yrittäjän täytyy pitää kaiken tohinaan keskellä huolta. Työhön –uppoutuneella yrittäjällä ei ole aikaa pysähtyä yrityksensä kehittämiseen eikä ilman tukea varaa palkata avukseen työntekijöitä. –Vuoden mittainen työllistämistuki uuden työntekijän palkkaamiseen vapauttaisi yrittäjän aikaa uusiin ajatuksiin, mikä parhaimmillaan johtaisi osaan työntekijän palkkaamiseen yrityksen varoin, pohdiskeli Eeva-Riitta Happonen, joka on pitänyt itseään ajan tasalla kouluttamalla koko ajan itseään.

PÄIVÄN KOLMAS teema oli metsäalan tilanne ja investoinnit. Asiaan johdatti Sorsasalon Powerflute-tehtaan toimitusjohtaja Juha Koukka ja sen viereen in-

↑VIERAILULLA. Vanhapaikan agrologi-isäntäpari Hanna-Liisa Nousiainen ja Heikki Vartiainen korostivat lomituksen tärkeyttä ylipaineessa työskenteleville maatalousyrittäjille. He odottavat jännityksellä lomitussasioiden uusia järjestelyjä maakuntauudistuksen yhteydessä.

vestointiaan suunnittelevan Finnulpin toimitusjohtaja Martti Fredriksson. Jo kuolemaan tuomittu Powerfluten aallotuskartonkitehdas tekee huipputulosta. Myös tehtaan uusi omistaja tuntuu luotavan tehtaaseen tarjoamalla siitä huippuhinnan.

Finnulpin tehdashanke on hyvässä vedossa ja rahoituksen hankinta on käynnissä. Vuonna 2021 käynnistyvän tehtaan investointi on 1,4 miljardia euroa. Tehdas tulee nielemään 6,7 miljoonaa kuutiometriä puuraaka-ainetta vuodessa. Työpaikkoja tehdasalueelle tulee noin 200.

Päivän päätteeksi puheenjohtajat Juha Marttila ja Antti Palola alustuksillaan johdattelivat järjestöillan osanottajat vilkkaaseen keskusteluun biotalouden lupaavista näkymistä ja järjestöjen luontevasta rinnakkaiselosta luonnonvara-alan asioiden hoidossa.

Esko Lappalainen

AGROLOGIEN MERKKIPÄIVÄT

90

28.3.2018 kunnallisneuvos
Armas Kananen, Riistavesi.
Hyvinkää 1951. Perhepiirissä.

18.4.2018 **Niilo Kaikkonen**,
Kerimäki. Hyvinkää 1953.
Perhepiirissä.

24.5.2018 **Eero Kähkölä**,
Kittilä. Mustiala 1960. Ei
vastaanottoa.

26.5.2018 talousneuvos
Olavi Paloniemi, Pudasjärvi.
Hyvinkää 1953. Perhepiirissä.

85

18.3.2018 **Heikki Liuttula**,
Valkeakoski. Mustiala 1959.
Lähipiirissä.

18.3.2018 **Juhani Perko**,
Lapua. Mustiala 1958.
Perhepiirissä.

28.5.2018 **Paavo Kallio**, Salo.
Mustiala 1960. Perhepiirissä.

80

13.5.2018 **Matti Säkäjäjärvi**,
Elimäki. Hyvinkää 1964.
Perhepiirissä.

19.5.2018 **Pertti Teittinen**,
Lappeenranta. Mustiala 1965.
Perhepiirissä.

75

26.3.2018 **Matti Hyvönen**,
Joensuu. Hyvinkää 1973.
Vastaanotto kotona
Joensuussa (os. Siilantie 5)
21.4.2018 yhteisesti vaimon
merkkipäivän kanssa.

23.5.2018 **Esa Vahala**,
Salo. Hyvinkää 1970. Ei
vastaanottoa.



Niilo Kaikkonen



Olavi Paloniemi



Heikki Liuttula



Juhani Perko



Matti Säkäjäjärvi



Pertti Teittinen



Matti Hyvönen

5.4.2018 agronomi, pastori
Timo Järvilahti, Halikko. HSL
1966. Matkoilla.

9.5.2018 **Pentti Ala-Pantti**,
Kauhajoki. Mustiala 1972.
Lähipiirissä.

20.5.2018 **Hannu
Vaahtoranta**, Pornainen. HSL
1970. Matkoilla.

6.6.2018 **Lauri Jokinen**,
Karstula. Hyvinkää 1968.
Perhepiirissä.

8.6.2018 **Timo Virkkunen**,
Vaala. Hyvinkää 1971.
Perhepiirissä.

70

27.3.2018 agronomi **Pauli
Räty**, Nurmijärvi. Hyvinkää
1970. Matkoilla.

19.4.2018 **Eero Koskinen**,
Pöytyä. Mustiala 1972. Ei
vastaanottoa.

15.5.2018 **Eero Nokkala**,
Valkeala. Hyvinkää 1971.
Matkoilla.

50

5.4.2018 toimitusjohtaja
(Suomen Siemenperuna-
keskus Oy) **Paula Ilola**,
Liminka. Tarvaala 1991.
Perhepiirissä.

14.4.2018 maatalousyrittäjä
Vesa Lapatto, Savitaipale.
Hyvinkää 1990. Matkoilla.

2.6.2018 maanviljelijä **Kaj
Sjölund**, Myrskylä. Hyvinkää
1992. Lähipiirissä.



Esa Vahala



Timo Järvilahti



Hannu Vaah-
toranta



Pauli Räty



Eero Nokkala



Paula Ilola



Kaj Sjölund

MUISTOA KUNNIOITTAEN

Jaakko Räsänen
s. 30.1.1926 Kuopio
k. 17.10.2017 Helsinki
Hyvinkää 1950



Raimo Karhio

Raimo Karhio
s. 28.8.1929 Porin mlk
k. 20.12.2017 Pori
Mustiala 1957



Olavi
Portaankorva

Urpo Kuisma
s. 25.11.1928 Viipurin mlk
k. 1.1.2018 Anjala
Mustiala 1952

Olavi Portaankorva
s. 20.12.1932 Rovaniemi
k. 1.1.2018 Rovaniemi
Mustiala 1957



Pentti Simola

Talousneuvos **Pentti Simola**
s. 15.8.1922 Tammela
k. 18.1.2018 Tammela
Mustiala 1949

Agrologi, agronomi **Vesa
Kalliokoski**
s. 6.7.1940 Sievi
k. 14.2.2018 Nivala
Mustiala 1970

Kainuun Agrologit

Vuosikokous

**Tervetuloa vuosikokoukseen la 21.4.2018
Kajaanin keilahalli Puistoon (osoite Lönnro-
tinkatu 1.)**

**Aloittelemme päivän klo 12 herkuttelella
pizzalounaan, jonka jälkeen vuorossa vuo-
sikokous. Lopuksi kisailaan uudistuneessa
keilahallissa METO Kainuun kanssa.**

**Kokouksessa sääntömääräiset asiat.
Johtokunta**

Kievarin pojan elämää

JOULUKUUSSA 90 VUOTTA täyttänyt **Paavo Rahko** julkaisi syntymäpäivänsä kunniaksi lap-
suus- ja nuoruusajan muistoistaan kertovan
kirjan. Kirja rakentuu tarinoista, joita Paavo
on lapsuudessaan kuulemistaan tarinoista ja
omista kokemuksistaan kirjoittanut ylös kir-
joittajapiirissä kirjoittamista opiskellessaan.

Paavo syntyi Napapiirin tuntumassa joen
varressa sijainneeseen maalaistaloon, joka
toimi jonkin aikaa kievarina. Joki ja sen lohet

tulevat tarinoissa esiin, samoin an-
salangoilla lintujen pyydystäminen.
Kalansaaliit Ounasjoen rannoilla
tuntuivat olleen mahtavia.

Monenmoista tapahtumaa Paa-
von nuoruusajalle on tapahtunut,
joista erikoisin on evakkomatka
Ruotsin puolelle sodan aikana.
Paluu evakosta oli karu, kun Paavon
kotitalo - monen seudun muun
talon tavoin - oli poltettu maan
tasalle. Kaikki piti aloittaa alusta.



Kirja on harvalla rivivälillä ja isolla
fontilla kirjoitettu ja siksi helppo-
lukuinen vanhemmallekin lukijalle.
Lapin oloja tarkemmin tuntemat-
tomalle se antaa hyvän kuvan
sikälaisistä 1930- ja 40-lukujen
oloista Lapin porteilla, Rovaniemen
Nivankylässä.

Kirjaa voi tilata kirjoittajalta 30
euron hintaan (sisältää postikulut),
puh. 040-5053180.

Esko Lappalainen

Pomospelka.fi

Kelomajat Saariselän keskustassa

Meto 



 **Saariselka.com**
BOOKING

Varaa Saariselän Keskusvaramosta Pomoselkä ja Saariselän muut majoituskohteet.
300 kohdetta yksioista suuriin kelohuviloihin.



saariselka.com



keskusvaraamo@saariselka.com

+358 (0)16 554 0500